

Saksnr.	Møtenr.	Organ	Dato	Saksbehandler
01	01/24	Landsstyret	5. juni 2024	Simon Skjerven

Sak 01 Konstituering

Saken gjelder: Godkjenning av innkalling og dagsorden sendt ut 22. mai.

Vedlegg: Ingen.

Forslag til vedtak:

1. Innkallingen datert 22. mai godkjennes.
2. Sakslisten godkjennes
3. Protokoll fra landsstyremøtet 8. – 10. mars godkjennes.
4. Til å signere protokollen velges Hugh Clarke og Knut Espelid.

Saksframlegg

Saksliste for landsstyremøte 5. juni 2024

- Sak 01 Konstituering
- Sak 02 Økonomistatus og prognose for 2024
- Sak 03 Landsmøtet 2024: Innstilling på ordstyrer
- Sak 04 Landsmøtet 2024: Nedsettelse av forberedende redaksjonskomité for uttalelser
- Sak 05 Arbeidsprogram 2024-2026
- Sak 06 Rapport fra Naturvernforbundets utvalg
- Sak 07 Sterkere organisasjon raskere – Forslag til ny modell for kontingentfordeling
- Sak 08 Presentasjon av internasjonale prosjekter
- Sak 09 Orienteringssaker

Oslo, 22. mai 2024

Gro Holstad
generalsekretær

Saksnr.	Møtenr.	Organ	Dato	Saksbehandler
02	02/24	Landsstyret	5. juni 2024	Arne Blom-Bakke

Sak 02 Økonomistatus og prognose 2024

Saken gjelder: Økonomistatus og prognose for 2024 presenteres

Vedlegg:

- Prosjektoversikt
- resultatrapport, prognose, fullt år
- Resultatrapport utgang mai

Forslag til vedtak:

- **Landsstyret tar regnskap per mai til orientering**
- **Landsstyret tar prognose til orientering og godkjenner at det styres mot et resultat på kr 217 671 for 2024**

Saksframlegg

Økonomistatus per utgangen av mai.

Da vi ikke fordeler budsjett eller prognose utover året, men har fullt års tall i desember blir sammenligningen mot tilsvarende periode i 2023. I tillegg er fullt års prognose med for å vise helheten.

Inntekter:

	2023	2024	Utvikling	Prognose 2024
Inntekter	37 267 200	35 125 795	- 2 141 405	77 207 761
Frie inntekter	15 618 842	22 769 426	7 150 584	40 387 350
<i>Gaver</i>	<i>1 858 065</i>	<i>3 976 909</i>	<i>2 118 844</i>	<i>3 800 000</i>
<i>Fastgivere</i>	<i>1 553 235</i>	<i>1 535 932</i>	<i>- 17 303</i>	<i>4 750 000</i>
<i>Kontingent</i>	<i>8 769 146</i>	<i>9 422 553</i>	<i>653 407</i>	<i>10 600 000</i>
<i>Grunnstøtte</i>	<i>3 052 916</i>	<i>7 320 000</i>	<i>4 267 084</i>	<i>7 320 000</i>
<i>Bedriftsamarbeid</i>	<i>104 368</i>	<i>275 000</i>	<i>170 632</i>	<i>2 055 000</i>
<i>Momskomp</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>4 483 000</i>
<i>Norsk tipping</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>5 500 000</i>
<i>Regnskapsoppdrag</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>867 000</i>
<i>Annonnesalg</i>	<i>198 600</i>	<i>219 550</i>	<i>20 950</i>	<i>597 200</i>
<i>Andre</i>	<i>82 512</i>	<i>19 482</i>	<i>- 63 030</i>	<i>415 150</i>
Prosjektinntekter	21 648 358	12 356 369	- 9 291 989	36 520 411
<i>Offentlig</i>	<i>14 432 955</i>	<i>6 685 136</i>	<i>- 7 747 819</i>	<i>23 867 175</i>
<i>Firma/institusjon</i>	<i>7 215 403</i>	<i>5 671 233</i>	<i>- 1 544 170</i>	<i>12 653 236</i>

- Gaver. God utvikling. Kommer fra Fjordsøksmålet, som utgjør 2,3 mill kr av totalt innsamlet beløp.
- Fastgivere i linje med 2023, liten nedgang i antall ved årets inngang mot 2023, men god utvikling så langt i 2024 på antall.
- Kontingent. Økt med medlemsvekst erfart hittil i år.
- Grunnstøtte. Endret bokføringsprinsipp i 2024 så inntekten føres som andre tildelinger, som er ved tildeling og ikke når midler blir overført.
- Bedriftssamarbeid. Endret tidspunkt for fakturering. Ingen nye.
- Prosjektinntekter. Det er flere prosjekter som var toårige og hvor midler var tildelt i løpet av 2022 som ble videreført inn i 2023. Da vi fortsatt har revisjon på prosjekter som ble avsluttet i 2023 og vi ikke mottar tildeling før prosjektene er revidert er beløpet per utgangen av mai redusert mot 2023. Som vi ser i prognose er dette ikke noe som påvirker årets resultat, da vi har en økning i prosjektinntekter mot 2023 på 560.000 kr.

Kostnader og resultat:

	2023	2024	Utvikling	Prognose
Kostnader	29 750 613	29 658 645	- 91 968	76 990 090
Personalkostnader	11 475 252	11 997 023	521 771	16 523 800
Eksterne konsulenter	1 916 474	713 762	- 1 202 712	1 508 318
Revisjon	104 000	202 184	98 184	742 221
Kontingentandel til lokal og fylkeslag	5 339 233	5 868 883	529 650	5 868 883
Tilskudd til lokal og fylkeslag	1 023 269	532 794	- 490 475	5 566 638
Magasinkostnader	312 983	228 834	- 84 149	718 069
Tilskudd til organisasjoner i Norge	15 000	775 500	760 500	2 173 000
Tilskudd til int. organisasjoner	5 558 736	5 130 228	- 428 508	13 650 500
Leie kontorer og møterom	1 131 163	1 338 261	207 098	2 391 000
System og IT kostnader	1 458 530	1 705 441	246 911	3 303 500
Driftresultat	7 203 605	5 238 317	- 1 965 288	217 671

- Personalkostnader. I linje med 2023. Øker i tråd med lønnsvekst. For fullt års tall er lønnsmidler på prosjekt trukket ut, 14 mill, så beløp hittil i år er i tråd med prognose.
- Eksterne konsulenter, redusert i forhold til 2023. Advokater og andre eksterne fagpersoner brukt på Fjordsøksmålet i 2023 utgjorde 950.000 kr frem til mai i 2023, mot 450.000 i 2024. I tillegg var det kostnader forbundet med og dekket av prosjektet Ett år til i 2023, som vi ikke har hatt i år, samt konsulentbistand i forbindelse med overgang til ny visma løsning.
- Revisjon øker, herunder også prosjektrevisjon. Kostnader til revisor øker uforholdsmessig mye, og vi kommer tilbake til det under prognose.
- Kontingentandel til lokal og fylkeslag øker i tråd med medlemsvekst i 2023.
- Tilskudd til lokal og fylkeslag øker for totalt år, kun tidspunkt for når midler utbetales som er endret. Dette kommer av når prosjekter har oppstart i lokal og fylkeslag og når midler blir overført til lag fra sekretariatet.
- Tilskudd organisasjoner i Norge. Overførsel til NU tidligere enn 2023 overføring. Overførselen er forbundet både med deltagelse i prosjekter, Norad info, samt årlig støtte gitt til NU fra Naturvernforbundet. Alle midler overført tidligere i 2024 enn 2023 på grunn av likviditetsproblemer hos NU.

Resultatet per utgangen av mai er redusert mot 2023 som kommer av reduserte inntekter på 2,1 mill kr. Dette er relatert til tidspunkt for når midlene vil komme og kostnadene er i linje med 2023 kostnader og i tråd med helårsprognose.

Prognose mai 2024

Sekretariatet har utarbeidet ny prognose for 2024 som presenteres landsstyret.

Revidert budsjett 2024 ble vedtatt på ekstraordinært landsstyremøte 31. januar 2024, med ett positivt driftsresultat på 429.756 kr.

Det har siden den gang kommet ny kunnskap, og prognosen utarbeidet per utgangen av april viser ett positivt resultat på 217.671 kr. I sakspapiret, samt under møtet vil det bli presentert utvikling fra budsjettet samt noen hovedtrekk mot 2023 regnskapet.

Inntekter

	Budsjett	Prognose	Utvikling
Inntekter	73 693 194	76 907 761	3 214 567
Frie inntekter	39 044 350	40 387 350	1 343 000
<i>Gaver</i>	<i>3 950 000</i>	<i>3 800 000</i>	<i>- 150 000</i>
<i>Fastgivere</i>	<i>4 750 000</i>	<i>4 750 000</i>	<i>-</i>
<i>Kontingent</i>	<i>10 000 000</i>	<i>10 600 000</i>	<i>600 000</i>
<i>Grunnstøtte</i>	<i>7 727 000</i>	<i>7 320 000</i>	<i>- 407 000</i>
<i>Bedriftsamarbeid</i>	<i>2 355 000</i>	<i>2 055 000</i>	<i>- 300 000</i>
<i>Momskomp</i>	<i>4 483 000</i>	<i>4 483 000</i>	<i>-</i>
<i>Norsk tipping</i>	<i>3 900 000</i>	<i>5 500 000</i>	<i>1 600 000</i>
<i>Regnskapsoppdrag</i>	<i>867 000</i>	<i>867 000</i>	<i>-</i>
<i>Annonnesalg</i>	<i>597 200</i>	<i>597 200</i>	<i>-</i>
<i>Andre</i>	<i>415 150</i>	<i>415 150</i>	<i>-</i>
Prosjektinntekter	34 648 844	36 520 411	1 871 567
<i>Offentlig</i>	<i>24 468 000</i>	<i>23 867 175</i>	<i>- 600 825</i>
<i>Firma/institusjon</i>	<i>10 180 844</i>	<i>12 653 236</i>	<i>2 472 392</i>

Som oversikten viser, har vi fra budsjett til prognose en positiv utvikling i de frie inntektene, en økning på 1,3 mill. kr. Kontingentbeløpet har blitt økt med kr 600 000 som følge av den store medlemsveksten de fire første månedene. I tillegg har vi lagt estimatet for beløpet fra Norsk Tipping på samme nivå som 2023 tildelingen, en økning på 1,6 mill. kr mot budsjettet.

Av reduksjoner i de frie inntektene er det en reduksjon i grunnstøtte på 407.000 kr som kommer av årets tildeling. Vi budsjetterte med en økning i våre inntekter i tråd med totalutvikling i bevilgningen gitt i statsbudsjettet, men i tildelingen opplevde vi en nedgang i beløpet mot 2023 på grunn av at det har kommet inn nye organisasjoner i ordningen. Vi har klagd på tildelingen, men fått avslag så beløpet står. Det er en utfordring at beløpet ikke økes i tråd med nye organisasjoner som kommer inn, og vi jobber inn mot statsbudsjettet for å øke tilskuddspotten.

Gavebeløpet for 2024 er redusert med 150.000 kr mot budsjett. Det er fordi det er besluttet å ta vår- DM ut av årets prognose, da vi heller prioriterer å rekruttere disse navnene til fastgivere i en ringekampanje.

Reduksjon i bedriftssamarbeid kommer fra beløp som i budsjettet var budsjettert som nye samarbeidspartnere. I budsjettet budsjetterte vi totalt med 1,3 mill. kr i nye samarbeidspartnere, samt gaver fra næringslivet, dette beløpet er justert ned til 1 mill. kr nå. De eksisterende samarbeidspartnerne har vi fortsatt og det er ingen endring på dem. Her jobbes det med å potensielt øke beløpet og se på ett tettere samarbeid med dem.

I budsjettet for 2024 budsjetterte vi med 3,1 mill kr i nye prosjektinntekter. Etter nye tildelinger og justeringer av prosjektinntekter har nye prosjektinntekter økt med 5 mill kr. Det er to prosjekter som har hatt spesielt stor økning i inntektene og det er Skogprosjektet fra Sparebankstiftelsen DNB, med en økning på kr 3,1 mill. mot budsjett og Oljeprosjektet med støtte fra Rockefeller Foundation med en økning på 1,2 mill. kr mot budsjett. Budsjettet for 2024 var lagt på samme nivå som tildelingen for 2022 og 2023.

	Budsjett	Prognose	Utvikling
Kostnader	73 263 438	76 790 090	3 526 652
Personalkostnader	16 242 345	16 523 800	281 455
Eksterne konsulenter	1 986 044	1 508 318	- 477 726
Revisjon	615 000	742 221	127 221
Kontingentandel til lokal og fylkeslag	5 500 000	5 860 000	360 000
Tilskudd til lokal og fylkeslag	3 720 000	5 566 638	1 846 638
Magasinkostnader	558 143	718 069	159 926
Tilskudd til organisasjoner i Norge	1 173 000	2 173 000	1 000 000

Summen av kostnader øker mot budsjettet med 3,7 mill. kr.

Som oversikten over viser er det tre kostnadstyper dette kommer fra og det er tilskudd til lokal- og fylkeslag, tilskudd til organisasjoner i Norge, samt kontingentandel til lokal- og fylkeslag. En stor del av dette kommer fra de økte inntektene på skogprosjektet som øker tilskudd til lokal- og fylkeslag, samt andre organisasjoner i Norge med totalt 2,5 mill. kr (1,5 mill. til lokal- og fylkeslag og 1 mill. til andre organisasjoner). Det er totalt 2,5 mill. kr i midler som skal deles ut og det har kommet inn søknader fra både lokal- og fylkeslag, samt andre organisasjoner på over 6,5 mill. kr. Hvordan den endelige fordelingen blir er ikke fastsatt. Andre organisasjoner er organisasjoner utenfor Naturvernforbundet som mottar tildeling i tråd med kriteriene.

I tillegg til skogprosjektet er det beslutningen fra Landsstyret om en ekstra bevilgning til fylkeslagene i nord på 500.000 kr for 2024 i forbindelse med avvikling av regionsekretærstillingen.

Kontingentandelen til lagene har økt etter at endelig overføring til lagene er gjennomført nå i første kvartal av 2024.

Magasinkostnader (Natur & miljø) øker på grunn av flere medlemmer som skal ha bladet, samt generelt økte kostnader mot budsjett, som for eksempel porto.

Eksterne konsulenter er redusert da de økte midlene på oljeprosjektet har gitt muligheter til å ansette en person i en 2 års prosjektstilling som reduserer behovet for eksterne konsulenter.

Eksterne konsulenter er eksterne personer med kompetanse som Naturvernforbundet mangler. Typiske eksempler er IT og nettsider, samarbeidspartnere, sakkyndige.

Revisjonskostnadene, både på prosjektrevisjon og generell revisjon har økt til å bli en betydelig kostnad og vi ønsker å fremme forslag på Landsmøte om å endre revisor. Prosessen med å finne en ny revisor vil begynne nå.

Personalkostnader øker da vi de totale lønnsmidlene på prosjekt er lavere enn hva som var budsjettert som kommer fra nye prosjekter som vist under inntekter.

Medlemsutvikling

I 2024 har vi i begynnelsen av året erfart en sterk økning i antall medlemmer. Ved avslutningen av 2023 hadde vi 37.631 medlemmer og per utgangen av april har vi 41.508 medlemmer, en vekst på 3.877 hittil i år. Medlemsveksten i hele 2023 var på 1.514.

Fastgivere

I 2023 ble arbeidet med rekruttering av fastgivere nedprioritert til fordel for Fjordsøksmålet. I 2024 styrkes fokuset på rekruttering av fastgivere og første runde med å kontakte nye potensielle fastgivere er startet. I 2023 hadde vi en nedgang på 10 % i antall fastgivere, mens fastgiverbeløpet økte med 30 %.

Ved utgangen av april har vi totalt 2.903 fastgivere, en økning på 353 stk. fra årsavslutning 2023.

Fjordsøksmålet

Fjordsøksmålet har generert inntekt godt over kostnader for 2024 per utgangen av april. I prognose og budsjett har vi lagt inntektene på 1 mill. kr og kostnader på 900.000 kr. Per utgangen av april er inntektene på 2,3 mill. kr og kostnadene på 463.000 kr. Det er begrenset hvor mye ytterligere kostnader som vil påløpe i 2024, så resultatet for ankesaken i Fjordsøksmålet vil for 2024 isolert sett gi ett bedre resultat enn det som foreligger. Da vi vet at inntekter og kostnader vil avvike mellom årene er det ønskelig at resultatet for 2024 vil bli ført videre til 2025 og etter ankesaken er avsluttet vil det endelige resultatet for søksmålet gjøres opp. Det er planer for å bruke alle muligheter gjennom året for å maksimere oppmerksomhet og innsamling til ankesaken, men resultatet av innsamling og bruk av midler i ankesaken vil ikke påvirke årsresultatet til Naturvernforbundet for 2024, da kostnadene ikke vil komme opp på inntektsnivået vi allerede er på.

Oslo, 29. mai 2024

Gro Holstad
generalsekretær

	Internasjonalt samarbeid	Klima og energi	Samferdsel	Naturmangfold	Redusert forbruk	Sum prosjekter
Antall prosjekter	4	5	1	14	9	33
offentlige midler	17 239 000	1 885 000		2 150 000	2 120 175	23 394 175
midler fra stiftelse/annen donor		4 019 134	270 000	5 315 000	3 341 963	12 946 097
Total inntekt	17 239 000	5 904 134	270 000	7 465 000	5 462 138	36 340 272
Lønnsmidler	3 462 000	4 452 676	60 000	3 839 500	3 140 175	14 954 351
Årsverk	2,54	3,26	0,04	2,81	2,30	10,96
Tilskudd til internasjonale partnere	13 650 500					13 650 500
Tilskudd til org i Norge		723 000		1 000 000		1 723 000
Tilskudd til lokal og fylkeslag				2 410 500	1 121 138	3 531 638
Eksterne konsulenter (inkl revisjon)	267 500	121 000	200 000	15 000	200 000	803 500
Reise/kurs/Møter	259 000	602 000		50 000	45 000	956 000
Andre kostnader		441 000	10 000	150 000	1 043 000	1 644 000

Resultatrapport

Periode: 202412	Budsjett 2024	Prognose 2024
Sum driftsinntekter	73 693 194	77 207 761
<i>Prosjektinntekter, offentlig</i>	24 468 000	23 867 175
<i>Prosjektinntekter, andre</i>	10 180 844	12 653 236
<i>Gaver</i>	3 950 000	3 800 000
<i>Fastgivere</i>	4 750 000	4 750 000
<i>Kontingent</i>	10 000 000	10 600 000
<i>Grunnstøtte</i>	7 727 000	7 320 000
<i>Bedriftsamarbeid</i>	2 355 000	2 055 000
<i>Momskomp</i>	4 483 000	4 483 000
<i>Norsk tipping</i>	3 900 000	5 500 000
<i>Regnskapsoppdrag</i>	867 000	867 000
<i>Annonsealg</i>	597 200	597 200
<i>Andre</i>	415 150	415 150
Sum varekostnader	-558 143	-718 069
Dekningsbidrag	73 135 051	76 489 692
Sum personalkostnader	16 242 345	16 523 800
<i>Lønn, pensjon, forsikring</i>	30 441 595	30 441 595
<i>Lønnsmidler på prosjekt</i>	-14 199 250	-13 917 795
Sum kostnader lokaler	2 391 000	2 391 000
Sum leie maskiner, inventar etc	110 000	110 000
Sum verktøy og inventar	120 000	120 000
Sum systemer og lisenser (IT dift)	3 303 500	3 303 500
Sum innleid hjelp	17 885 693	17 513 733
<i>Revisjon</i>	615 000	742 221
<i>Juridisk bistand</i>	1 150 000	1 370 000
<i>Eksterne konsulenter</i>	1 986 044	1 508 318
<i>Lønn på prosjekt</i>	14 199 250	13 917 795
Sum kontorkostnader	1 256 055	1 265 192
Sum reise, overførsel, møter kontingenter etc	30 746 702	34 394 796
<i>Tilskudd internasjonale organisasjoner</i>	13 513 750	13 650 500
<i>Tilskudd organisasjoner i Norge</i>	1 173 000	2 173 000
<i>Kontingentandel lokal og fylkeslag</i>	5 500 000	5 860 000
<i>Aktivitetstilskudd lokal og fylkeslag</i>	2 620 000	3 841 638
<i>Driftstilskudd lokal og fylkeslag</i>	1 100 000	1 725 000
<i>Momskompensasjon lokal og fylkeslag</i>	1 833 000	1 833 000
<i>Markedsføring, annonsering, foto, design</i>	2 749 258	2 848 198
<i>Reise og opphold</i>	1 745 694	1 951 460
<i>Annet</i>	512 000	512 000
Sum driftskostnader før avskrivninger	72 055 295	75 622 021
Driftsresultat før avskrivninger	1 079 756	867 671
Sum avskrivninger	650 000	650 000
Sum total driftskostnader	72 705 295	76 272 021
Driftsresultat	429 756	217 671

*organisasjoner i Norge inkluderer NU, MA, i tillegg til andre samarbeidende organisasjoner

Resultatrapport utgang mai

Periode: 202405	Faktisk		
	202405	202305	Utvikling
Gaver	3 976 909	1 858 065	2 118 844
Fastgivere	1 535 932	1 553 235	-17 303
Kontingent	9 422 553	8 769 146	653 407
Grunnstøtte	7 320 000	3 052 916	4 267 084
Bedriftsamarbeid	275 000	104 368	170 632
Momskomp	0	0	0
Norsk tipping	0	0	0
Regnskapsoppdrag	0	0	0
Annonsealg	219 550	198 600	20 950
Andre	19 482	82 512	-63 030
Offentlig prosjektinntekter	6 685 136	14 432 955	-7 747 819
Prosjektinntekter andre	5 671 233	7 215 403	-1 544 170
Sum driftsinntekter	35 125 795	37 267 200	-2 141 405
Sum varekostnader	228 834	312 983	-84 149
Dekningsbidrag	34 896 961	36 954 217	-2 057 256
Sum personalkostnader	11 997 023	11 475 252	521 771
Sum frakt	0	1 153	-1 153
Sum kostnader lokaler	1 338 261	1 131 163	207 099
Sum leie maskiner, inventar etc	41 903	67 100	-25 196
Sum verktøy og inventar	23 656	108 957	-85 301
Sum systemer og lisenser	1 754 550	1 458 530	296 020
Sum innleid hjelp	1 120 196	2 051 932	-931 736
Revisjon	202 184	104 000	
juridisk bistand	445 969	835 920	
Eksterne konsulenter	267 793	1 080 554	
Lønn på prosjekt	204 250	10 000	
Sum kontorkostnader	399 018	312 579	86 439
Sum transport, godtgjørelse og andre driftskostnad	12 984 037	13 143 946	-159 909
Kontingentandel til lokal og fylkeslag	5 868 883	5 339 233	529 650
Tilskudd til lokal og fylkeslag	532 794	1 023 269	-490 475
Tilskudd til organisasjoner i Norge	775 500	15 000	760 500
Tilskudd til int. organisasjoner	5 130 228	5 558 736	-428 508
Sum driftskostnader før avskrivninger	29 658 645	29 750 613	-91 968
Driftsresultat før avskrivninger	5 238 316	7 203 605	-1 965 288
Sum avskrivninger	0	0	0
Sum total driftskostnader	29 658 645	29 750 613	-91 968
Driftsresultat	5 238 316	7 203 605	-1 965 288

Saksnr.	Møtenr.	Organ	Dato	Saksbehandler
03	02/24	Landsstyret	5. juni 2024	Simon Skjerven

Sak 03 Landsmøte 2024: Innstilling på ordstyrere

Saken gjelder: Landsstyret bes innstille på ordstyrere til Naturvernforbundets landsmøte.

Vedlegg: Ingen vedlegg.

Forslag til vedtak:

- Landsstyret innstiller på Benjamin Skiaker Myrstad, Thomas Nygreen, Isa Maline Isene og Ragnhild Bjørkum Vassbotn som ordstyrere på landsmøtet 2024.

Saksframlegg

Til landsmøtet er det landsstyret som innstiller i saken konstituering. Under konstitueringen godkjennes sakslisten, forretningsorden for landsmøtet vedtas, og i tillegg velges landsmøtefunksjonærene som ordstyrere, referenter, redaksjonskomiteen, osv. Landsstyret har tidligere innstilt på saksliste og forretningsorden til landsmøtet, og vil gjøre mesteparten av den gjenværende innstillingen på landsstyremøtet i september. Det er derimot ønskelig å få på plass innstilte ordstyrere allerede nå.

Ordstyrerne har en sentral funksjon under landsmøtet, og vi er avhengige av å ha ordstyrere på plass i god tid slik at vi kan få gjennomført nødvendig opplæring. Ordstyrernes oppgave er å lede møtet, i tråd med vedtektene, forretningsorden og tidsplanen for landsmøtet. Under landsmøtet i 2022 innstilte landsstyret på tre ordstyrere, i tillegg til en valgt støttefunksjon som skulle bistå ordstyrerne i sitt arbeid med bruk av det digitale saksbehandlingssystemet GoPlenum, men også med å forberede voteringer og voteringsorden. Denne ordningen videreføres til landsmøtet i 2024.

Sentralstyret har tidligere diskutert kriterier for utvelgelse av ordstyrere. Tidligere har man lagt vekt på kjennskap til Naturvernforbundet, erfaring med ledelse av større møter, og at valgte ordstyrere ikke er delegater på landsmøtet, for å sikre at de er nøytrale. Sentralstyrets vurdering er at det viktigste kriteriet er at man har god erfaring med ordstyring på større møter og god organisasjonskunnskap. I forslaget til ordstyrere er det derfor lagt mest vekt på dette.

Forslag til ordstyrere er utformet av sekretariatet og godkjent av arbeidsutvalget. Det foreslås følgende ordstyrere til landsmøtet 2024:

- Benjamin Skiaker Myrstad (avdelingsleder i Landsrådet for Norges Barne- og Ungdomsorganisasjoner)

- Isa Maline Isene (strategisk rådgiver for stortingsgruppa til MDG)
- Ragnhild Bjørkum Vassbotn (assisterende generalsekretær i i Landsrådet for Norges Barne- og Ungdomsorganisasjoner)
- Thomas Nygreen (har tidligere vært ordstyrer på landsmøtet, foreslås som støttefunksjon)

De foreslåtte ordstyrerne har alle god erfaring med organisasjonsarbeid og møteledelse. De vil utfylle hverandre godt.

Oslo, 4. juni 2024

Gro Holstad

generalsekretær

Saksnr.	Møtenr.	Organ	Dato	Saksbehandler
04	02/24	Landsstyret	5. juni 2024	Simon Skjerven Den interne valgkomiteen

Sak 04 Landsmøtet 2024: Nedsettelse av forberedende redaksjonskomité for uttalelser

Saken gjelder: Nedsettelse av forberedende redaksjonskomité for uttalelser, som skal gjennomgå innsendte uttalelser til landsmøtet før landsstyremøtet i oktober.

Vedlegg: Ingen vedlegg

Forslag til vedtak:

Landsstyret setter ned en forberedende redaksjonskomité for uttalelser bestående av Ingebjørg Marie Thorkildsen (leder av komiteen), Jannike Totland Due og Ellen Andersson. Natur og Ungdom oppnevner egen representant til komiteen.

Saksframlegg

Landsstyret behandlet på sitt møte i mars (LAS 01/24) saken prosess for uttalelser. Der ble det vedtatt prosedyre for innsending og behandling av uttalelser til landsmøtet. Det er landsstyret som innstiller ovenfor landsmøtet på behandling av uttalelser, og innstillingen gjøres på landsstyremøtet 8. oktober 2024. I forkant av landsstyrets behandling skal den forberedende redaksjonskomiteen gå gjennom innsendte forslag til uttalelser og foreslå en innstilling til landsstyret.

Landsstyret vedtok i samme sak et mandat for den forberedende redaksjonskomiteen. Mandat er som følger:

- Redaksjonskomiteen skal gå igjennom forslagene til uttalelser som kommer innen fristen, som settes til 21. september 2024, og ved behov forkorte og forenkle, rette opp eventuelle faktafeil og gjøre justeringer i teksten/språket for å sikre bedre flyt.
- Redaksjonskomiteen skal yte dette som en bistand til forslagsstiller. Så fremt forslagsstiller stiller seg bak endringene foreslått av redaksjonskomiteen, oppdateres forslagsstillers forslag. Dersom forslagsstiller ikke skulle støtte endringene fra redaksjonskomiteen, vil landsstyret få fremlagt det opprinnelige forslaget til uttalelse og innstille til landsmøte på om uttalelsen skal vedtas, oversendes redaksjonskomiteen eller forkastes.
- Redaksjonskomiteen skal også vurdere om innsendte uttalelser eventuelt ikke er i tråd med prinsippprogrammet.

- Redaksjonskomiteen skal gå gjennom uttalelser vedtatt i landsstyret og sentralstyret i inneværende landsmøteperiode og foreslå endringer i prinsippprogrammet dersom det er større vedtak som krever dette.

Sekretariatet har utarbeidet et forslag til forberedende redaksjonskomité, som har vært oversendt til landsstyrets interne valgkomité. Den interne valgkomiteen har godkjent forslaget, og innstiller på følgende sammensetning av komiteen:

- Leder av komiteen: Ingebjørg Marie Thorkildsen (sentralstyret)
- Jannike Totland Due (Møre og Romsdal)
- Ellen Andersson (Trøndelag)
- Én representant oppnevnt fra Natur og Ungdom
- Holger Schlaupitz (sekretær)

Denne sammensetningen har en god variasjon av erfaring og geografisk spredning. Natur og Ungdom bes oppnevne sin egen representant, og av hensyn til kjønnsbalanse er det ønskelig at det er en mannlig representant. Holger vil følge opp komiteen fra sekretariatet.

Landsstyret bes drøfte det fremlagte forslaget.

Oslo, 31. mai 2024

Gro Holstad

generalsekretær

Saksnr.	Møtenr.	Organ	Dato	Saksbehandler
05	02/24	Landsstyret	5. juni 2024	Martin Leander Brandtzæg Gro Holstad

Sak 05 Arbeidsprogram 2024–2026

Saken gjelder: Landsstyret har satt ned en arbeidsprogramkomite som skal lage et forslag til arbeidsprogram for Naturvernforbundet for 2024-2026, og som skal vedtas på landsmøtet i november 2024. Status i arbeidet og konkrete diskusjonspunkter legges frem i denne saken.

Vedlegg: Mandat for arbeidsprogramkomiteen

Forslag til vedtak:

- **Landsstyrets innspill tas med i det videre arbeidet.**

Saksframlegg

Arbeidsprogramkomiteens oppgave er å lage et forslag til arbeidsprogram for Naturvernforbundet for 2024-2026. Forslaget skal vedtas på landsmøtet i november 2024. Komiteens endelige forslag skal sendes sentralstyret og landsstyret etter sommeren, og det er landsstyret som legger fram innstillingen for nytt arbeidsprogram til landsmøtet.

Komiteen er godt i gang med å lage et forslag til høringsutkast, som etter planen skal sendes lokal- og fylkeslag i løpet av juni.

Landsstyrets innspill fra forrige møte ble oversendt komiteen og er tatt med i det videre arbeidet med å utforme et høringsutkast. I tillegg har komiteen sett på hvordan planene til Naturskyddsforeningen i Sverige, og Danmarks Naturfredningsforening er utformet.

Med bakgrunn i mandatet, og innspill fra landsstyret og sentralstyret, legger komiteen opp til et dokument som blir annerledes enn dagens arbeidsprogram, og hvor fokuset blir på fire hovedsatsningsområder og 3-5 delmål under hvert område.

De foreløpige hovedsatsningsområdene som komiteen jobber etter, er:

1. Stanse nedbygginga av norsk natur
2. Ei rettferdig grøn omstilling av Noreg
3. Auke engasjement og kunnskap for naturen
4. Bygge ei sterk grasrot over heile landet

Komiteen legger opp til at man innledningsvis beskriver hvorfor arbeidsprogrammet er bygget opp på denne måten, samt hvem den er til for. Komiteen er enige i landsstyrets innspill om å sikre gode prosesser i organisasjonen, og vil komme med anbefalinger på hvordan dette kan skje.

Komiteén ønsker innspill fra landsstyret på:

- Struktur og inndeling
- Rammen for høringsrunde
 - o Hvem skal inkluderes i tillegg til styrende organer, lokallag og sekretariatet? Hva med f.eks. utvalg og nettverk?
 - o Hvordan sikrer man en demokratisk høringsprosess? Hva er eventuelle fallgruver komitéen må unngå?

Oslo, 31. mai 2024

Gro Holstad

generalsekretær

Mandat for arbeidsprogramkomiteens arbeid

1. Hva er arbeidsprogrammet

Arbeidsprogrammet definerer satsningene i den kommende landsmøteperioden, altså hvilke oppgaver Naturvernforbundet skal prioritere mellom landsmøte 2024 og landsmøte 2026. Arbeidsprogrammet er medlemsdemokratiets mulighet til å påvirke hvilke oppgaver som skal være prioritert mellom landsmøtene. Det er landsstyret som er ansvarlige ovenfor landsmøtet på at arbeidsprogrammet følges og oppnås.

2. Hvem gjelder arbeidsprogrammet for

Arbeidsprogrammet skal være retningsgivende for hele organisasjonen. Det anbefales og oppfordres til at lokal- og fylkeslagene og finner inspirasjon til sine egne prioriteringer i arbeidsprogrammet.

3. Hva skal være med i arbeidsprogrammet?

Arbeidsprogrammet skal legge føringer for hovedsatsninger de neste årene. Arbeidsprogrammet skal omtale Naturvernforbundets satsingsområder, ikke organisatoriske eller politiske «selvfølgeligheter». Arbeidsprogrammet bør innledningsvis nevne dette og samtidig presisere at det kan komme uforutsette ting i arbeidsplanperioden som det må være rom for å jobbe med, særlig når det er relatert til satsingene i arbeidsprogrammet. Større uforutsette hendelser som kan resultere i behov for omprioriteringer, må behandles av landsstyret.

4. Grenseoppgang til andre dokumenter

Innledningen bør si noe om hva arbeidsprogrammet er sett i forhold til spesielt prinsippprogrammet. Kort fortalt: Prinsippprogrammet forteller hva Naturvernforbundet mener. Arbeidsprogrammet forteller hva Naturvernforbundet skal prioritere å gjøre. Arbeidsprogramkomiteen bør også være tydelig på dette overfor organisasjonen i prosessen med å utarbeide arbeidsprogrammet (i innspills- og høringsrunder etc.).

5. Oppsett og rammer

Oppbygging

En kort, innledende tekst til hvert satsingsområde som forklarer hvorfor vi arbeider med oppgavene under dette området, med konkrete og tydelige mål for perioden. Arbeidsprogrammet skal inneholde tiltak innen både politikk og organisasjon. Komiteen skal vurdere om nåværende inndeling av arbeidsprogrammet bør justeres.

Rammer

Den totale tekstmengden og antall tiltakspunkter i arbeidsprogrammet må sterkt reduseres fra dagens arbeidsprogram. Det vil kreve en sterk prioritering. Generell og innledende tekst bør begrenses til et minimum, der de prioriterte oppgavene og støtte til fylkes- og lokallag er det interessante og vesentlige i arbeidsprogrammet.

Saksnr.	Møtenr.	Organ	Dato	Saksbehandler
06	02/24	Landsstyret	5. juni 2024	Simon Skjerven

Sak 06 Rapporter fra Naturvernforbundets utvalg

Saken gjelder: Utvalgene skal legge frem rapport om sitt arbeid til landsstyret i tråd med mandatet.

Vedlegg: Rapporter fra Naturvernforbundets utvalg

Forslag til vedtak:

Landsstyret tar saken til orientering og gir honnør til utvalgene for godt arbeid.

Saksframlegg

Naturvernforbundet har i dag syv utvalg satt ned av landsstyret, som jobber med ulike områder. Utvalgene er som følger:

Utvalg	Leder	Kontaktperson
Energiutvalget	Terje Kronen	Dag Arne Høystad
Fiske- og oppdrettsutvalget	Therese Hugstmyr Woie	Per-Erik Schulze
Gruveutvalget	Ellen Andersson	Ingvild Fonn Asmervik
Jordbruksutvalget	Torgeir Vestre	Arnodd Håpnes
Klimautvalget	Borgar Aamaas	Anette Bruer Stepanoski
Skogutvalget	Gjermund Andersen	Gjermund Andersen
Vassdragsvernutvalget	Jan Olav Nybo	Rebecca Biong
Samepolitisk råd	Pt ingen leder	Holger Schlaupitz

Utvalgene skal, i tråd med mandatet for utvalg vedtatt av landsstyret på sitt møte 11. – 12. juni 2022 (LAS 03/22), rapportere til landsstyret om sitt arbeid. Rapportene er korte og gir en konkret oversikt over det viktigste arbeidet som har skjedd i utvalget. I tillegg til skriftlige rapporter inviteres utvalgslederne til å oppdatere landsstyret på deres oppdateringsmøter i landsmøteperioden.

Naturvernforbundets utvalg har forskjellige funksjoner. Noen utvalg fungerer som faglige diskusjonsarenaer og bidrar med innspill til politikktutforming, mens andre utvalg hjelper til i arbeidet med konkrete saker i samarbeid med lokal- og fylkeslag eller der vi ikke har aktive lag. Andre bidrar også inn i sentrale prosesser som å skrive utkast til høringsuttalelser og tilsvarende. Sekretariatet bidrar med koordinering og til å fasilitere arbeidet.

Utvalgene settes ned av landsstyret, og det er landsstyret som vedtar mandat for utvalgene. I forretningsordenen for landsstyret står det følgende:

«Landsstyret kan nedsette utvalg som kan virke ut arbeidsprogramperioden, og samtidig vedta mandat for disse:

- *Utvalgene skal forankres i en sak eller område i inneværende arbeidsprogram eller i en sak eller område som man ønsker å følge opp mer kontinuerlig.*
- *Utvalgets størrelse må diskuteres i sammenheng med mandatet for de enkelte utvalgene, og hvordan dette passer med hensikten til utvalget.*
- *Utvalg bør ha minst ett medlem som er medlem av landsstyret. Det skal ikke være et flertall i utvalget blant landsstyrets medlemmer. Lederen av utvalget kan velges blant landsstyrets medlemmer.*
- *Utvalgene rapporterer til landsstyret ved slutten av arbeidsprogramperioden.*
- *Landsstyret nedsetter utvalg i sitt første møte etter landsmøtet.»*

Hvorfor skal vi ha utvalg?

Utvalgene styrker det politiske og faglige arbeidet i organisasjonen. Videre er utvalgene en nøkkel i å nå målet som landsmøtet har vedtatt for Naturvernforbundet i 2030. Landsmøtet vedtak lyder:

Naturvernforbundet skal fram mot 2030 jobbe for å bli en bred folkebevegelse for natur og klima. For å ha legitimitet i debattene om natur og miljø er det avgjørende at vi er mange og at medlemsmassen og våre aktive speiler befolkningen.

For å oppnå dette må vi:

- *Bygge organisasjonen vår på felles identitet, forankra i historien vår og med tro på fremtida*
- *Være en vanlig organisasjon å være med i og være aktiv i for alle som vil bidra til et samfunn hvor menneskelig aktivitet skjer i balanse med naturen og miljøet.*
- *Oppnå et representativt mangfold i medlemsmassen og i styrende organer i alle ladd.*
- *Ha en god organisasjonskultur hvor vi har respekt for hverandre og jobber for felles mål.*
- *Fremheve variasjonen og det komplementerende mangfoldet i temaer vi jobber med, skryte av seierne våre, og vise hva som er våre kjerneområder, metodene vi bruker og hvem som støtter oss.*

Det er hele organisasjonens ansvar å nå disse målene. Landsstyret skal sørge for at det settes konkrete mål for perioden 2022 – 2024 om aktivitet, mangfold og medlemstall og at det lages en strategi for å nå disse.

Hva sier arbeidsprogrammet om utvalg?

I arbeidsprogrammet står det følgende punkter om utvalg:

- Me har skapt faglege møteplassar gjennom nettverk og utval.
- Nettverka og utvala i Naturvernforbundet skal vere ein ressurs for arbeidet i organisasjonen.
- I tillegg til utvala nedsett av landsstyret, skal me oppretta uformelle, mest mogleg sjølvorganiserte nettverk for tillitsvalde og frivillige på tvers av dei ulike ledda i organisasjonen, med fokus på aktuelle tema.

- Me skal oppretta ei gruppe i Naturvernforbundet som skal gje råd i klima- og miljøsaker kring samisk natur- og kulturgrunnlag.
- Me skal auka kompetansen i organisasjonen vår på rekruttering, mangfald og inkludering gjennom å spreia medvit, bygga nettverk og tilby skoloring.

Status for utvalgene

Energiutvalget har det siste året arrangert fagseminar om strømpriser, og hatt størst fokus på å finne frem til tiltak og virkemidler for energieffektivisering og energisparing i bygg. En stor sak for utvalget har vært vurdering av kraftbehov i Finnmark, som det er produsert et notat om. I tillegg har utvalget bidratt til å utarbeide en veileder om solenergi.

Vassdragsvernutvalget har det siste året jobbet med ålekutting, kraftutbygging i Syrtveitfossane, vilkårsrevisjoner i flere områder, og å arrangere det årlige Vassdragstreffet i Femundsvassdraget. Treffet i 2023 markerte 50 års jubileum for vern av Femundsvassdraget.

Skogutvalget har det siste året jobbet med å undergrave tilliten skognæringen har opparbeidet seg. Utvalget har gitt ut to rapporter: «Skognæringens grove tillitsbrudd» (om MiS-registreringene) og «Toppen av isfjellet. Hundre hogster og andre inngrep som aldri skulle vært gjennomført». Utvalget jobber også med en veileder for hvordan det kan klages på hogster, manglende miljøinformasjon, med mer.

Klimautvalget har det siste året jobbet skrevet et større notat om hvordan Norge kan kutte 3 millioner tonn CO₂-utslipp hvert år frem til og med 2030. I tillegg har utvalget utarbeidet flere kortere notater om klimagassutslipp og konsekvenser på natur av klimaendringer. Utvalget ønsker å utforske hvordan organisasjonen kan bruke klimautvalget bedre, og ser på muligheten for å organisere et internt arrangement med klima som tema.

Gruveutvalget har i år hatt en ny start med flere nye medlemmer og ny leder, og har derfor brukt tid på å bli kjent med både temaet og med hverandre. Fokuset den siste tiden har vært på å få oversikt over gruvesaker rundt i landet, og gjeldende regelverk. Utvalget jobber særlig med aktuelle saker, blant annet saker i Finnmark, Fensfeltet og Dalane.

Jordbruksutvalget har det siste året ferdigstilt en rapport om bærekraftig jordbruk, som ble lagt frem for landsstyret. Ut over arbeidet med rapporten har utvalget bidratt med innspill og i høringer.

Fiske- og oppdrettsutvalget har også hatt en ny oppstart i år, med ny leder og nye medlemmer av utvalget. Utvalget har den siste tiden prioritert å bli kjent og komme i gang med arbeidet, og har flere saker som det jobbes med. Blant annet bistår utvalget både fylkeslag og lokallag i Naturvernforbundet med relevante saker.

Samepolitisk råd ble opprettet av landsstyret i november 2022. Rådet hadde oppstart og noen møter i starten av 2023. Ellers har rådet hatt lite aktivitet, utenom diskusjoner i en intern chat. For tiden er rådet uten leder. Intern valgkomitee jobber med å finne kandidater.

Se ellers vedlagte rapporter for mer utfyllende informasjon om utvalgenes arbeid. Generalsekretærens vurdering, er at det jobbes godt i utvalgene, og at utvalgenes medlemmer fortjener honnør for arbeidet som legges ned. Det vil være naturlig å evaluere utvalgenes mandat og arbeid frem mot neste landsmøteperiode.

Landsstyrets behandling av saken

Denne saken legges frem for landsstyret til orientering. Landsstyret inviteres til å komme med innspill i det videre arbeidet med utvalgene.

Oslo, 29. mai 2024
Gro Holstad
generalsekretær

Rapporter fra Naturvernforbundets utvalg

Til Landsstyret, mai 2024

Rapport fra Energiutvalget

Medlemmer i utvalget

Leder	Terje Kronen
Medlemmer	Hugo Parr, Anders Skonhoft, Saskia Wanders, Magne Vågsland, Annegrete Bruvoll, Bård Larsen, Christine Myrseth, Wenche Skorge (t.o.m. august 2023), Thomas Cottis (t.o.m. oktober 2023), Eystein Kallhovde (f.o.m. september 2023) Sekretær: Dag A. Høystad

Arbeidsform

Energiutvalget har i perioden hatt 10 møter (videomøter). I tillegg har det vært utstrakt e-postkorrespondanse. Utvalget har også arrangert et fagseminar om strømpriser. Arbeidet med digitalisering og kommunale klima- og energiplaner er organisert i egne undergrupper.

Saker utvalget har jobbet med

Energiutvalget har i perioden nedlagt mest arbeid for å finne fram til tiltak og virkemidler for energieffektivisering og energisparing i bygg. Utvalget har bidratt til innspill til endring av Enovas mandat. En stor sak har vært vurdering av kraftbehov i Finnmark i lys av Kraftløft Finnmark og reduksjon av klimagassutslipp fra Melkøya. Utvalget har også studert markedsanalyser fra Statnett og NVE, samt anslag fra Miljødirektoratet, om framtidige kraftbehov. Ut fra dette har utvalget laget et notat om kraftbehov, strømnnett og fleksibilitet. Utvalget har bidratt til å utarbeide en veileder om solenergi og har deltatt i dialoger med Solenergiklyngen. Ved å innhente informasjon fra statsforvalterne har utvalget avdekket skremmende mangler i kommunale klima- og energiplaner. Videre har utvalget innhentet kunnskap om hvordan prosessindustrien kan redusere klimagassutslipp og samtidig redusere energiforbruket. Energiutvalget har også gitt innspill til Naturvernforbundets høringsuttalelser til utredningen fra Klimautvalget 2050 og implementeringen av EUs fornybardirektiv.

Øvrige forhold

Vindkraft har kommet inn som en ny oppgave for Energiutvalget. Energiutvalget legger vekt på å ha god kontakt med Naturvernforbundets Vassdragvernutvalg og Klimautvalg.

Rapport fra Vassdragsvernutvalget

Medlemmer i utvalget

Leder	Jan Olav Nybo
Medlemmer	Terje Kronen, Kari Fonnes, Nils Boisen, Rune Folkvord, Øystein Folden, Vidar Skiri, Erik Solheim, Klaus Rasmussen, Torfinn Sanden, Ole Morten Fosslie, Kari Merete Andersen, Christine Myrseth, Øyunn Hasvik, Trond Blomlie, Rebecca Biong (sekretær)

Arbeidsform

Utvalget har gjennomgående digitale møter, gjennomført på Teams. De avholdes med litt ujevne mellomrom etter behov. I 2023 året har vi hatt seks møter. Vi følger opp saker som utvalgsmedlemmene fanger opp gjennom media, søk på NVEs nettsider og innspill fra Naturvernforbundets fylkes- og lokallag. I viktige saker lager rådet utkast til avisinnlegg, brev til departement/direktorat samt til politisk nivå (storting, regjering, partier) som formidles til Naturvernforbundets sekretariat. Der det passer med tanke på aktualitet og timing blir slike initiativ effektivt. Rådet arrangerer et årlig vassdragstreff der det settes søkelys på en aktuell vassdrags sak. Vi inviterer også av og til eksterne folk til møtene våre for å få faglig innsikt i saker som er aktuelle for utvalget.

Saker utvalget har jobbet med

Vi arbeider med fem typer saker:

- 1) *Arbeid for vern av vassdrag samt å hindre utbygging i verna vassdrag*
- 2) *Arbeid mot større kraftutbygginger (evt. også mindre der naturinngrepa er store)*
- 3) *Revisjon av gamle kraftutbygginger; vilkårsrevisjoner*
- 4) *Andre vassdrags/utbyggingsrelaterte saker*
- 5) *Arrangere et årlig vassdragstreff*

Det siste året har vi brukt mye tid på disse sakene:

Ålekutting, dvs. at ål og andre fiskearter går gjennom kraftverksturbiner og kuttet opp. NVE har avvist at dette er noe problem, men Utvalget og Naturvernforbundets fylkes/lokallag har påvist at dette er et generelt problem.

Kraftutbygging i Syrtveitfossane i Evje og Hornnes, Agder. Dette er ei relativt stor utbygging som bl.a. gir store negative konsekvenser for friluftsliv (bading, padling, elveaktivitet) og reiseliv (foss med stor opplevelsesverdi legges i rør). Her har vi samarbeidet med fylkeslaget i Agder. På slutten av året kom det informasjon om at det planlegges videre utbygging av Altaelva (Energipakke Finnmark), som en del av økt kraftproduksjon i Finnmark for å elektrifisere gassanlegget på Melkøya. Her samarbeider vi bl.a. med Norske Lakseelver.

Vilkårsrevisjoner i Skjomen, Røldal-Suldal og Ulla-Førre. Dette er eldre, store kraftutbygginger der det gjennom revisjon bør bli kraftige forbedringer av miljøtilstanden. Skjoma ligger stadig til behandling i Energidepartementet. For Røldal-Suldal ønsker Statkraft å kombinere revisjon med ny utbygging.

Hotranvassdraget/Fiborgtangen i Levanger har også engasjert utvalget i samarbeidet med fylkeslaget i Trøndelag. Trusselen der er utbygging/nedbygging av deltaområdet ved utløpet; deltaområder er en trua naturtype.

Vassdragstreff Femundsvassdraget. Treffet i 2023 ble gjennomført i midten av juni i Elgå ved Femundsvassdragets bredder. Der markerte vi at det er 50 år siden Femundsvassdraget ble vernet

mot kraftutbygging, og på det tradisjonelle seminaret var temaet hvordan vi kan hindre andre inngrep enn kraftutbygging i verna vassdrag.

Øvrige forhold

Vi drøfter ofte generell energipolitikk, særlig sammenhengen mellom vindkraft og vasskraft. Mange motstandere av vindkraft peker på at vasskraft er miljøvennlig og enkelt å bygge ut. Utvalget prøver å slå tilbake dette ved å vise til at 2/3 av norske vassdrag er bygd ut, og at det bare er realistisk å bygge ut ca 5 TWh (NVEs tall) uten særlige konflikter ved å ruste opp/oppgradere eksisterende kraftverk. Skal det bygges ut mer vasskraft, må det skje gjennom utvidelser av gamle kraftverk, dvs. ta inn nye sidevassdrag og/eller forlenge regulert strekning, eller ved bygging av nye kraftverk i elver som i dag ikke er regulert.

Det bør også nevnes at utvalget setter stor pris på at sekretariatet har stilt Rebecca Biong til disposisjon for oss. Det har ført til en mye mer strukturert arbeidsform, og at saker utvalget er opptatt av, blir fulgt opp på en veldig god måte. Det har rett og slett utvidet vår slagkraft og arbeidskapasitet.

Rapport fra Skogutvalget

Medlemmer i utvalget

Leder	Gjermund Andersen <gjermund@noa.no>
Medlemmer	Ingerid Angell-Petersen <ingeridangellp@gmail.com>; Sigmund Hågvar <sigmund.hagvar@nmbu.no>; Erik Kagge <erikk@naturvernforbundet.no>; Tage Vedal <tage.vedal@gmail.com>; Hans Christian Deilhaug <deilhaug@gmail.com>; Martin Lindal <martinlindal@hotmail.com>; Stephan Viehmann <s.viehmann@protonmail.com>; Gunnar Veastad <gunnar.veastad@nrh.no>; Liisa Mänd <liisamand@hotmail.com>; Janne Lorentzen <jannelorentzen@me.com>; Mari Qviller < mari.s.qviller@gmail.com >;

Arbeidsform

Skogutvalget jobber med konkrete saker og generell skogpolitikk gjennom 5 digitale møter og ett fysisk møte i 2023 og fram til nå i 2024. (Nytt møte søndag 26.5.2024)

Saker utvalget har jobbet med

Hovedoppgaven har vært å undergrave tilliten skognæringen har opparbeidet gjennom å vise manglende naturregistreringer, overgrep mot naturverdier, brudd på sertifisering. Bl.a. er det utgitt to rapporter;

- Skognæringens grove tillitsbrudd (Om MiS-registreringene)
- Toppen av isfjellet. Hundre hogster og andre inngrep som aldri skulle vært gjennomført

Videre har det vært arbeidet med en rekke konkrete områder for frivillig vern, og utvalget vurderer nå å innta en mer aktiv rolle i innsalg av frivillig vern til skogeiere med verdifulle skoger.

Det arbeides med en veileder for hvordan det kan klages på hogster, manglende miljøinformasjon mm. Flere av utvalgets medlemmer og utvalgslederen har bidratt i en rekke lokale saker, holdt foredrag og innlegg på lokale arrangementer.

Rapport fra Klimautvalget

Medlemmer i utvalget

Leder	Borgar Aamaas, Oslo
Medlemmer	Annam Chaudhry, Oslo; Thomas Cottis, Løten; Mari Vold Hansen, Ås; William Helland-Hansen, Bergen; Øyvind Johnsen, Tønsberg; og Wenche Skorge, Stavanger

Arbeidsform

Klimautvalget avholdte fem møter i 2023, hvorav et var fysisk i Naturvernforbundets lokaler i Oslo. Så langt i 2024 har vi også hatt fem møter, hvor et var fysisk ved samme lokasjon. Mellom møtene bruker vi e-post og et felles Microsoft Sharepoint/Teams-område for kommunikasjon og felles arbeid. Utvalgsleder har hatt flere presentasjoner i ulike deler av organisasjonen, f.eks. presentasjonen «Klima, klimamål og klimapolitikk» for Landsstyret 29. september 2023, som senere også ble holdt for klimanettverket. Klimarådgiver Aled Dilwyn Fisher var sekretær for utvalget frem til desember 2023, da klimarådgiver Anette Bruer Stepanoski tok over.

Saker utvalget har jobbet med

Det første større arbeidet klimautvalget gjorde var å skrive et lengre notat om hvordan kutte 3 millioner tonn CO₂-utslipp hvert år frem til og med 2030, som har blitt sendt over til Naturvernforbundet sentralt (Landsstyret). Videre har vi startet med å skrive flere kortere notater om klimagassutslipp og konsekvenser på natur av klimaendringer, men vi må i samråd med organisasjonen finne hvordan det bør jobbes med disse og hvordan disse kan distribueres. På det siste møtet utforsket vi også hvordan organisasjonen kan bruke klimautvalget bedre og hvordan klimautvalget kan koble seg på prosesser og gjøre seg mer relevant internt i organisasjonen. Vi ser også på muligheten å organisere et arrangement internt for organisasjonen med klima som tema.

Øvrige forhold

Klimautvalget er interessert i samarbeid med de andre utvalgene og organisasjonen ellers.

Rapport fra Gruveutvalget

Medlemmer i utvalget

Leder	Ellen Andersson
Medlemmer	Svei Lund, Gunnar Reinholdtsen, Håkon Borch, Tore Svendsen, Anne Katrine Lycke, Per Tore Iversen

Arbeidsform

Utvalget hadde oppstart i år med nye medlemmer og noen fra tidligere gruveutvalg. Vi har derfor hatt behov for å få tid til å bli kjent med temaet og med hverandre. Vi har hatt møter siden januar, og disse har vært digitale siden vi sitter spredt ut over hele landet. I tillegg møttes tre av oss og sekretær i anledning Fens-dagene på Ulefoss.

Saker utvalget har jobbet med

Få en oversikt over gruvesaker rundt omkring i landet og en oversikt over gjeldende regelverk i forbindelse med gruvevirksomhet. Dette fordi noen av oss er ferske med å jobbe med gruvesaker, mens andre har jobbet med slike saker i mange år. Vi har jobbet særlig med saker som er aktuelle nå, som div. saker i Finnmark, Fensfeltet og Dalane. Siden vi er i etableringsfasen, har vi ennå ikke levert uttalelser, men enkeltmedlemmer har levert avisinnlegg og kronikker.

Øvrige forhold

Utvalget er bredt sammensatt av folk fra ulike deler i landet med ulik bakgrunn og kompetanse. Vi utfyller hverandre godt.

Rapport fra Jordbruksutvalget

Medlemmer i utvalget

Leder	Torgeir Vestre
Medlemmer	Ann Norderhaug Johanne Frost Klepp Silje Strøm Svein Hammer Thomas Cottis

Arbeidsform

I perioden 08-22 til 05-24 har utvalget hatt fire fysiske møter.

Utvalget har i perioden jobbet med og slutført en bakgrunnsrapport om jordbrukets utfordringer knyttet til natur og klima, publisert juni 2023. Medlemmene har skrevet delkapitler, og deretter kommentert og diskutert seg fram til endelig rapport på e-post og i møter. Rapporten har dannet grunnlag for ulike politiske høringer og innspill, blant annet til de årlige jordbruksforhandlingene (mars 2023, mars 2024), til LMD ifbm deres arbeid for å utrede selvforsyningsgraden (november 2023) og høringsinnspill på nasjonale kostholdsråd (mai 2024). Utkast til innspill og høringer er skrevet av sekretariatet og deretter diskutert på epost av utvalgsmedlemmene til et felles sluttprodukt.

Utvalget jobber nå med innspill på revidert gjødselregelverk (LMD, frist 20.06. 2024).

Saker utvalget har jobbet med

Rapport: Utvalget bestemte høsten 2022 at en prioritert oppgave skulle være å skrive en bred rapport: «Naturvernforbundet og bærekraftig jordbruk i Norge». Rapporten ble ferdig i juni 2023 og ble da oversendt Naturvernforbundets ledelse. Delrapport og ferdig rapport er også presentert for LAS.

Hovedmålet var å definere et bredt faglig grunnlag som vektlegger jordbrukets aspekter og muligheter knyttet til et bærekraftig og mer klima- og naturvennlig jordbruk. Rapporten presenterer 33 overordnede kravpunkter. På LAS mars-23 ble det gjort vedtak for sju av disse kravpunktene. Dette gav føringer for vår politikk ifht debatten knyttet til nye kostholdsråd og det gav signaler for slutføringen av rapporten.

Rapporten peker ut en kurs for Naturvernforbundets jordbrukspolitikk og hvilke grep landbruket bør ta for et mer natur- og klimavennlig jordbruk. Den viser hvordan man kan legge til rette for at nye produsenter av potet, grønnsaker, frukt og bær får markedskanaler slik at det økte forbruket av plantebasert mat dekkes av nye norske produsenter. Videre hvordan matjord der det kan dyrkes korn, belgvekster, grønnsaker, poteter, frukt og bær prioriteres til dette. Reduksjon i kjøttforbruk skal ikke gå på bekostning av kravet om en betydelig økning av beiting på naturbeite, noe som er nødvendig for å ivareta og restaurere biologisk verdifulle naturbeitemarker. Det legges også til grunn at importvernet må brukes aktivt for å sikre bruk av norske ressurser og at matsvinn må reduseres.

Rapporten legger vekt på at jordbruket må bidra mer til å redusere utslipp av klimagasser og bidra mer til å bevare biologisk mangfold. Og den viser hvilke endringer som da må gjøres. Det er viktig at maten

produseres på en måte som forhindrer forurensing og tap av biologisk mangfold og bidrar til opprettholdelse av naturtyper som er viktige for truede arter. Nesten en tredjedel av de truede artene i Norge finnes i dag i kulturlandskap, og en rekke naturtyper betinget av slått og beite er rødlistede. Rapporten viser hva jordbruket produserer, hva vi importerer – samt de fordelene for natur, klima og selvforsyning som kan oppnås gjennom en endret jordbrukspolitikk. Også tema som jordvern, økologisk fungerende kantsoner for å redusere forurensing og avrenning samt hvilke fordeler regenerative teknikker og økologisk jordbruk gir omtales. Rapporten er et godt faggrunnlag for Naturvernforbundets videre politiske arbeid knyttet til jordbruk, klima og biologisk mangfold og har dannet grunnlaget for politiske innspill og høringsvar.

Utover rapporten har utvalget bidratt til innspill og høringer som nevnt innledningsvis.

Øvrige forhold

Jordbruksutvalget ble restartet på LM 2022 og besto fram til høsten 2023 av av Ann Norderhaug, Hans Ivar Nesse, Thomas Cottis, Gaute Eiterjord, Svein Hammer og Odvar Hjørdison. Utvalget ble først ledet av Oddvar, deretter Gaute.

Høsten 2023 ble sammensetningen endret, noen inn og noen ut og Svein Hammer overtok ledelsen en periode. Dagens sammensetning er gitt innledningsvis i rapporten.

Rapport fra fiske- og oppdrettsutvalget

Medlemmer i utvalget

Leder	Therese Hugsmyr Woie, leder, Troms
Medlemmer	Jonas Jensen, Troms Leif Wasskog, Finnmark Anne Karin Danilloff, Finnmark Arnold Jensen, Troms Christine Myrseth - Troms Erling Solvang, Nordland Kaja Langvik- Hansen, Nordland Peder Johan Pedersen, Agder Eli Husjord , Trondheim Kjetil Nilsen, Rogaland

Arbeidsform

Startet opp igjen 11.mars 2024 etter LAS hadde valgt supplerende medlemmer og ny leder. Det er avholdt teamsmøte 9.april og 8.mai. neste møte er satt til 19.juni.

Vil ha et møte i måneden, fordele seg imellom å forberede saker for diskusjon, kjøre løpende oppdateringer på mail, har også en lukket facebookgruppe og ny messengergruppechat.

Saker utvalget har jobbet med

Bli kjent og supplering av utvalg for enda bedre geografisk bredde

Oppfølging av oppropet for utslippsfri oppdrett

Oppdatering om aktuelle prosesser: Kvotemelding og Havbruksmelding og lokale saker

Fra NNV i Rogaland, Kjetil: Gjennomslag i Stavanger Kommune for pilotkommune for frivillig konvertering til lukket anlegg mot økt MTB.

Fra NNV i Hardanger, Klaus Rasmussen og Pål Fidjestøl: behovet for koordinering av arbeidet for å skrote trafikklyssystemet.

Hvordan oppnådd strenge reguleringer på oppdrett i Canada, USA, osv?

Deltakelse på landsmøte 8.- 10. november i Trondheim, kan utvalget møte(s) der?

Deltakelse på konferanser framover, planlegge og prioritere sammen

Kveiteoppdrett - hva mener vi og hvordan kan vi jobbe med det?

Gjenoppfrisker Idébank om lokalt arbeid med oppdrett, oppdaterer også nettsiden vår

Oppdateringer landbasert oppdrett med sprenging vi ikke ønsker

Bidratt med kunnskap om oppdrett i/ved verneområder og internasjonalt opprop om ASC

Øvrige forhold

God aktivitet med ny leder, selvgående utvalg og fyldige møtereferater.

Sekretariatskontakt: Per-Erik Schulze, med støtte fra Elise Sørensen i mai/juni for nettsideoppdatering og lage liste om vedtatt politikk på oppdrett siste fem årene for utvalget og arbeidsprogramprosess.

Rapport fra Samepolitisk råd

Medlemmer i utvalget

Leder	Ingen leder per nå
Medlemmer	Lasse Eriksen Bjørn Mattis Danielsen Ella Marie Hætta Isaksen Berit Johanne Guttom Ballari Berit Merie P. E. Eira Kjell M. Derås Frode Elias Lindal

Arbeidsform

Det var oppstartsmøte 10. januar 2023. Deretter var det et månedlig møte til og med april. Etter dette har det ikke vært noen møter. Rådet har ei chat-gruppe der det har vært noe aktivitet.

Saker utvalget har jobbet med

Det siste året har det kun vært litt informasjonsutveksling på chat. De første månedene av 2023 begynte med en gjennomgang av rådets mandat og arbeidsform. Ellers var det Fosen-saken som var det viktigste temaet. Det har også vært litt diskusjon rundt andre vindkraftsaker, om utmarksbeite og beitedrift, om pukcellaks, om hytter og ferdsel og om sannhetskommisjonen.

Saksnr.	Møtenr.	Organ	Dato	Saksbehandler
07	02/24	Landsstyret	5. juni 2024	Simon Skjerven

Sak 07 Sterkere organisasjon raskere – Forslag til ny modell for kontingentfordeling

Saken gjelder: Forslag til en ny modell for kontingentfordeling, basert på landsstyrets tidligere diskusjon i saken «Sterkere organisasjon raskere».

Vedlegg: Oversikt over kontingentfordeling med ny modell

Forslag til vedtak:

- **Landsstyret støtter den foreslåtte modellen med trinnvise prosentsatser for kontingentfordeling, som beskrevet i sakspapiret. Generalsekretæren bes fremme et forslag til vedtektsendring som innarbeider den nye modellen, som landsstyret vil behandle på neste landsstyremøte.**
- **Landsstyret ber generalsekretær om å sende forslaget på høring i organisasjonen i forkant av landsstyrets behandling.**

Saksframlegg

Bakgrunn for saken

Under landsstyremøtet 8. – 10. mars i Stavanger (LAS 01/24) behandlet landsstyret saken «Sterkere organisasjon raskere – Ressursfordeling og økonomi». Saken ble lagt frem som en oppfølging av flere diskusjoner som landsstyret har hatt det siste året, knyttet til fylkeslagenes behov for økte ressurser, og hvordan midlene fordeler seg i organisasjonen.

Sentralstyret behandlet saken på sitt møte 14. mai, og satte ned en komité bestående av Lasse Eriksen Bjørn, Kjell Magne Derås og Truls Gulowsen som sammen med sekretariatet har utarbeidet et konkret forslag til ny modell for fordeling av medlemskontingent, basert på følgende problemstillinger:

- Det er en skjevhet i fordeling av kontingenten, hvor de store lagene styrkes gjennom medlemsvekst, mens de små får mindre med dagens fordelingsnøkkel
- Det er behov for å styrke fylkeslagenes ressurser, spesielt fylkeslag med små stillingsprosenter
- Det er ønskelig å stimulere til aktivitet i lokal- og fylkeslag, framfor akkumulering av kapital

Komiteen har vurdert flere alternativer til modell, blant annet modellene som ble presentert for landsstyret i mars (makstak på medlemmer og “Buskerudmodellen”), samt andre variasjoner av prosentvis sats for lagene.

Sak 07 Sterkere organisasjon raskere – Forslag til ny modell for kontingentfordeling

Komiteen landet på at en trinnvis modell vil være den mest rettferdige måten for å omfordele midler, og sikre at det settes av nok midler til et fordelingsfond.

Forslaget ble behandlet av sentralstyret på et ekstraordinært sentralstyremøte 28. mai.

Intensjon og problemstilling

Vi observerer en økende ressursmessig ubalanse i organisasjonen fordi medlemsveksten skjer basert på folketall, og en utdatert ressursfordelingsmodell som blant annet medfører akkumulering av inntekter som trengs i miljøkampen. Denne forskjellen vil øke dersom vi ikke tar grep. Sentralstyret foreslår derfor en ny modell for kontingentfordeling, med mål om å sikre en mer rettferdig fordeling av medlemskontingenten, og å bruke noe av midlene på å styrke fylkeslagene.

Forslag til ny modell for kontingentrefusjon

Sentralstyret foreslår å innføre nye kategorier for både lokallag og fylkeslag for beregning av kontingentandel, i tillegg til at det settes tak på egenkapital for lokallag. De redegjøres for de tre ulike elementene under.

a) Kontingentandel etter medlemstall for lokallag

Sentralstyrets forslag innebærer en justering av prosentsatsene i dagens modell, og innføring av en trinnvis prosentsats, der små lag får samme prosent av innbetalt kontingent som i dag, mens andelen gjøres fallende etter antall medlemmer.

Den trinnvise modellen innebærer at lokallagene mottar en ulik prosentvis andel av hver innbetalte kontingent basert på lokallagets totale medlemstall. I forslaget foreslås det å innføre tre trinn med ulik sats. I praksis vil det gjøre at et lokallag med 500 medlemmer vil motta 30% av innbetalt kontingent for de første 200, 20% av kontingenten for de neste 200, og 10% av kontingenten for de siste 100. De foreslåtte trinnene er gjengitt i tabellen under. Tabellen viser også kronesum basert på innbetalt hovedkontingent (390 kroner).

Trinn for lokallag	Prosentsats	Kronesum per kontingent
0-200 medlemmer	30 % av innbetalt kontingent	99,45 kr
200-400 medlemmer	20 % av innbetalt kontingent	66,30 kr
Over 400 medlemmer	10 % av innbetalt kontingent	33,15 kr

Denne endringen vil medføre at en større andel av den totale kontingenten til fordeling går til de mindre lokallagene, mens de større lagene vil få mindre utbetalt per medlem over 2 og 400. Sentralstyret vurderer det som den mest rettferdige måten å sikre en omfordeling av interne ressurser, uten at det gir for store negative konsekvenser for de store lagene.

Se vedlegget for mer detaljert beregning av konsekvenser for ulike lokallag.

b) Kontingentandel etter medlemstall for fylkeslag

Også blant fylkeslagene utgjør ulikt medlemstall en betydelig ulikhet, og også her vil denne ubalansen øke etter hvert som medlemstallet øker, dersom vi ikke gjør grep. Det foreslås derfor også å innføre en tilsvarende trinnvis modell for fylkeslag.

I dag er fylkeslagenes andel satt til 40% av innbetalt kontingent, pluss 10% for medlemmer som tilhører lokallag. Dette er innført som et insentiv til å opprette nye lokallag. Det er relativt få medlemmer som ikke har lokallagstilhørighet i Naturvernforbundet i dag, så i praksis mottar fylkeslagene stort sett 50% av kontingenten. Forslaget til ny modell setter prosentsatsen til 50% for fylkeslag med under 5000 medlemmer, 40% mellom 5000 og 10 000 medlemmer, og 30% over 10 000 medlemmer. I praksis vil det gjøre at et fylkeslag med 11 000 medlemmer vil motta 50% av innbetalt kontingent for de første 5000, 40% av kontingenten for de neste 5000, og 30% av kontingenten for de siste 1000 medlemmene.

Trinn for fylkeslag	Prosentsats	Kronesum per kontingent
0-5000 medlemmer	50% av innbetalt kontingent	165,75 kr
5000-10 000 medlemmer	40% av innbetalt kontingent	149,18 kr
Over 10 000 medlemmer	30% av innbetalt kontingent	132,60 kr

Den trinnvise modellen for fylkeslag vil medføre at de aller fleste fylkeslagene vil motta en litt høyere andel av kontingenten som i dag. Unntaket er Naturvernforbundet i Oslo og Akershus, som er det eneste fylkeslaget med over 5000 medlemmer i dag. Modellen vil medføre at dette fylkeslaget mottar en noe lavere andel av kontingenten.

Se vedlegget for en oversikt over anslått kontingentandel til hvert fylkes- og lokallag, basert på medlemstall for kontingentåret 2023. Utregningen i vedlegget tar utgangspunkt i at alle medlemmer i snitt betaler tilsvarende hovedkontingenten på 390 kroner, og at rundt 62% av medlemmer er betalende medlemmer. Det er likt andelen betalende medlemmer i hele Naturvernforbundet i 2023.

c) Krav til egenkapital

Som en del av modellen foreslås det også å innføre et krav til makstak på egenkapital for lokallag for utløsning av kontingentandel. Makstak på egenkapital settes også trinnvis etter medlemstall, slik at de større lokallagene vil ha et høyere makstak. Målet med makstaket er å gi lag med mye oppsamlede midler et insentiv til å bruke penger, og å hindre at kontingentandelen brukes til å øke en allerede høy egenkapital. Sentralstyret foreslår at makstak for egenkapital settes til henholdsvis 50 000 kroner, 100 000 kroner og 150 000 kroner for de tre trinnene. Lokallag som har en regnskapsført egenkapital over taket, vil ikke få utbetalt sin kontingentandel, dersom det ikke er særlige grunner til at egenkapitalen er så høy.

Trinn for lokallag	Tak på egenkapital
0-200 medlemmer	50 000 kr
200-400 medlemmer	100 000 kr
Over 400 medlemmer	150 000 kr

En problemstilling ved innføringen av egenkapital-tak er lokallag som av ulike grunner har en midlertidig høy egenkapital og forpliktelser som krever at man har en egenkapital av en viss størrelse, for eksempel dersom man har mottatt en større sum med prosjektmidler som skal brukes påfølgende år. I utformingen av det ferdige forslaget til landsmøtet bør det derfor formuleres regler for unntak i slike tilfeller.

Det er ikke foreslått å innføre et tilsvarende tak på egenkapital for fylkeslag. Bakgrunnen for det, er forpliktelsene et fylkeslag har med ansatte og drift av et kontor.

Fordelingsfond

Med de foreslåtte endringene vil det frigjøres opp mot 1 million kroner i frie midler for 2025. Disse frigjorte midlene skal ikke brukes til økt byråkrati, men vil bli overført til et felles fordelingsfond der lokallag og fylkeslag kan søke tilskudd etter nærmere bestemte kriterier satt av landsstyret.

Målet med fondet er både å styrke lokallagenes aktivitet gjennom en ekstra tildeling i form av aktivitetstilskudd uten bindingene vi i dag har via eksterne donorer, og å styrke fylkeslagene gjennom en økning i driftstilskuddet til fylkessekretærstilling.

Sentralstyret har diskutert ulike måter å fordele fondet på, og vil komme tilbake til landsstyret med et konkret forslag til neste landsstyremøte, dersom landsstyret er enige i å foreslå den nye modellen til landsmøtet.

Sentralstyret foreslår at den trinnvise modellen for ny fordeling av kontingent, med noen forslag til kriterier for fordelingsfondet, sendes på høring til organisasjonen i forkant av landsstyrets neste behandling av saken.

Utfordringer ved ny modell

Med enhver modell vil det være noen problemstillinger som også må løses. For eksempel vil den foreslåtte modellen medføre at de største lokallagene mottar en mindre andel av kontingenten sammenlignet med i dag. Det vil blant annet gå ut over lokallaget i Bergen, som har felles økonomi med fylkeslaget - altså vil fylkeslaget også rammes av dette. Det kan løses ved at landsstyret vedtar en midlertidig overgangsordning for fylkeslaget i Hordaland, slik at man får bedre tid på å forberede seg. Sekretariatet vil i så fall utarbeide et forslag til en slik overgangsmodell som landsstyret vil få til behandling, dersom landsmøtet vedtar en endring i kontingentrefusjonen.

For de største lokallagene vil modellen medføre en nedgang i kontingentandel. Det kan for noen fremstå som urettferdig å skulle "gi bort" midler til de mindre lokallagene og til fylkeslagene. Det er derfor viktig at forslaget og intensjonen bak forklares godt, og at det oppleves som en faktisk styrking av organisasjonen som helhet.

Som tidligere nevnt, vil også fylkeslaget i Oslo og Akershus motta noe mindre midler ved innføring av ny modell, og det kan dermed vurderes å lage en overgangsordning også for dette fylkeslaget.

Videre prosess

Reglene for fordeling av kontingenten er fastsatt til vedtektene §2-5. En endring av reglene må altså vedtas av landsmøtet som en del av vedtektsendringene, med 2/3 flertall. Dersom landsstyret ønsker å gå videre med den foreslåtte modellen vil generalsekretær utarbeide et konkret forslag til vedtektsendring, som landsstyret vil behandle som en del av innstillingene til landsmøtet i september. Forslaget vil innebære å endre bestemmelsene i punkt 4 og punkt 5. Det foreslås å gjennomføre en høring i organisasjonen i forkant, hvor man ber om innspill på både den foreslåtte modellen og kriterier for fordelingsfondet. Høringen vil også være nyttig for å avdekke om det er andre problemstillinger rundt forslaget som vi ikke kjenner til.

Landsstyret vil behandle saken på nytt på landsstyremøtet i slutten av september, for å vedta en innstilling på vedtektsendingsforslag til landsmøtet. Dersom forslaget blir vedtatt på landsmøtet er det naturlig at landsstyret behandler en egen sak om fordelingsfondet på første landsstyremøte etter landsmøtet.

Punkter til diskusjon

- Ønsker landsstyret å foreslå den trinnvise modellen til landsmøtet?
- Bør forslaget sendes på høring i organisasjon i forkant, og hvilke punkter bør tas opp i høringen?
- Er det andre problemstillinger eller justeringer som bør gjøres før forslaget sendes på høring?

Oslo, 29. mai 2024

Gro Holstad

generalsekretær

LOKALLAG	Kontingent 2024	SUM 2024	Medlemstall (2023)	Differanse fra 2024- utbetaling	Modell med trinnvis prosentfordeling	Egenkapital (2023)
Naturvernforbundet i Østfold						
Naturvernforbundet i Halden	kr 15 715,65	kr 15 716	277	kr -1 207	kr 14 509	kr 102 703,00
Naturvernforbundet i Sarpsborg	kr 10 610,55	kr 10 611	155	kr 1 567	kr 12 178	
Naturvernforbundet i Fredrikstad og Hvaler	kr 31 552,94	kr 31 553	542	kr -17 359	kr 14 194	
Naturvernforbundet i Follo-Moss	kr 38 357,10	kr 38 357	646	kr -21 439	kr 16 918	kr 194 805,00
Naturvernforbundet i Indre Østfold	kr 12 874,95	kr 12 875	207	kr -2 033	kr 10 842	kr 23 770,00
Naturvernforbundet i Oslo og Akershus						
Naturvernforbundet i Oslo Vest	kr 97 746,60	kr 97 747	1 656	kr -54 378	kr 43 369	kr 443 203,00
Naturvernforbundet i Oslo Sør	kr 86 867,28	kr 86 867	1 472	kr -48 317	kr 38 550	
Naturvernforbundet i Groruddalen	kr 47 952,75	kr 47 953	784	kr -27 421	kr 20 532	kr 82 761,00
Naturvernforbundet i Nordre Follo	kr 29 317,35	kr 29 317	467	kr -17 087	kr 12 230	kr 73 453,00
Naturvernforbundet på Ås	kr 15 243,90	kr 15 244	276	kr -788	kr 14 456	
Naturvernforbundet på Nesodden	kr 22 238,55	kr 22 239	414	kr -11 396	kr 10 842	kr 114 655,00
Naturvernforbundet i Bærum	kr 104 326,88	kr 104 327	1 740	kr -58 758	kr 45 569	kr 408 004,00
Naturvernforbundet i Asker	kr 43 129,43	kr 43 129	677	kr -25 400	kr 17 730	kr 376 715,00
Naturvernforbundet i Lørenskog	kr 12 260,40	kr 12 260	202	kr -1 680	kr 10 580	kr 107 499,00
Naturvernforbundet i Nannestad og Gjerdrum	kr 6 683,55	kr 6 684	116	kr 2 430	kr 9 114	kr 84 689,00
Naturvernforbundet i Nes	kr 9 340,65	kr 9 341	152	kr 2 602	kr 11 942	kr 53 299,00
Naturvernforbundet i Nittedal	kr 12 762,75	kr 12 763	206	kr -1 973	kr 10 790	kr 65 415,00
Naturvernforbundet i Oslo Nord	kr 122 045,55	kr 122 046	2 007	kr -69 484	kr 52 561	
Naturvernforbundet i Lillestrøm	kr 24 769,94	kr 24 770	408	kr -14 085	kr 10 685	kr 196 455,00
Naturvernforbundet på Jevnaker	kr 3 485,85	kr 3 486	64	kr 1 542	kr 5 028	kr 27 234,00
Naturvernforbundet Oslo Øst	kr 75 425,18	kr 75 425	1 272	kr -42 113	kr 33 312	kr 265 346,00
Naturvernforbundet i Buskerud						
Naturvernforbundet i Drammen	kr 31 620,00	kr 31 620	513	kr -18 185	kr 13 435	kr 10 618,00
Naturvernforbundet i Kongsberg	kr 16 011,45	kr 16 011	275	kr -1 608	kr 14 404	kr 59 555,00
Naturvernforbundet i Ringerike og Hole	kr 10 630,95	kr 10 631	178	kr 3 354	kr 13 985	
Naturvernforbundet i Øvre Eiker	kr 7 632,15	kr 7 632	115	kr 1 403	kr 9 035	kr 186 272,00
Naturvernforbundet i Lier	kr 10 024,05	kr 10 024	166	kr 3 018	kr 13 042	kr 26 060,00
Naturvernforbundet i Hurum og Røyken	kr 15 623,85	kr 15 624	143	kr -4 389	kr 11 235	kr 66 638,00
Naturvernforbundet i Hallingdal	kr 8 647,05	kr 8 647	165	kr 4 316	kr 12 964	
Alt overføres Buskerud m/spesifikasjon						
Naturvernforbundet i Vestfold						
Naturvernforbundet i Horten	kr 14 364,66	kr 14 365	244	kr -1 584	kr 12 780	kr 41 778,00
Naturvernforbundet i Tønsberg og Færder	kr 38 923,20	kr 38 923	644	kr -22 058	kr 16 866	kr 167 132,00
Naturvernforbundet i Larvik	kr 15 968,10	kr 15 968	261	kr -2 297	kr 13 671	kr 150 775,00
Naturvernforbundet i Sandefjord	kr 23 771,10	kr 23 771	364	kr -4 706	kr 19 066	kr 143 243,00
Naturvernforbundet i Holmestrand	kr 8 626,65	kr 8 627	143	kr 2 608	kr 11 235	kr 4 903,00

Naturvernforb.i Telemark									
Naturvernforbundet i Øst-Telemark	kr 5 737,50	kr	5 738	103	kr	2 355	kr	8 092	kr 10 730,00
Naturvernforbundet i Grenland	kr 32 127,45	kr	32 127	530	kr	-18 247	kr	13 880	kr 65 810,00
Naturvernforbundet i Kragerø	kr 7 285,35	kr	7 285	120	kr	2 143	kr	9 428	kr 127 505,00
Naturvernforbundet i Vest-Telemark	kr 5 365,20	kr	5 365	81	kr	999	kr	6 364	kr 6 192,00
Naturvernforbundet i Midt-Telemark	kr 11 385,75	kr	11 386	215	kr	-124	kr	11 261	kr 90 326,00
Naturvernforbundet i Rogaland									
Naturvernforbundet i Strand	kr 6 591,75	kr	6 592	122	kr	2 993	kr	9 585	kr 70 150,00
Naturvernforbundet i Haugaland	kr 16 720,35	kr	16 720	303	kr	-850	kr	15 871	
Naturvernforbundet på Nord-Jæren	kr 84 899,70	kr	84 900	1 393	kr	-48 418	kr	36 481	
Naturvernforbundet i Suldal	kr 2 402,10	kr	2 402	42	kr	898	kr	3 300	
Naturvernforbundet i Sandnes	kr 20 267,40	kr	20 267	326	kr	-3 192	kr	17 075	
Naturvernforbundet i Hordaland									
Naturvernforbundet i Bergen	kr 144 493,65	kr	144 494	2 313	kr	-83 919	kr	60 575	
Naturvernforbundet på Stord	kr 8 320,40	kr	8 320	129	kr	1 815	kr	10 135	kr 118 103,00
Naturvernforbundet i Kvinnherad	kr 5 421,30	kr	5 421	82	kr	1 021	kr	6 442	
Voss Naturvernlag	kr 18 724,14	kr	18 724	317	kr	-2 120	kr	16 604	kr 112 530,00
Naturvernforbundet i Hardanger	kr 14 524,55	kr	14 525	240	kr	-1 954	kr	12 571	kr 80 000,00
Naturvernforbundet på Askøy	kr 11 041,25	kr	11 041	192	kr	4 044	kr	15 085	kr 14 798,00
Naturvernforbundet i Øygarden	kr 6 032,28	kr	6 032	91	kr	1 117	kr	7 150	
Naturvernforbundet i Nordhordland	kr 12 191,04	kr	12 191	211	kr	-1 139	kr	11 052	kr 106 658,00
Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane									
Naturvernforbundet i Indre Sogn	kr 16 462,80	kr	16 463	254	kr	-3 159	kr	13 304	kr 10 667,00
Naturvernforbundet i Kinn	kr 6 655,50	kr	6 656	109	kr	1 908	kr	8 564	kr 64 936,00
Naturvernforbundet i Eid	kr 4 786,35	kr	4 786	71	kr	792	kr	5 578	kr 15 694,00
Naturvernforbundet i Sunnfjord	kr 20 619,30	kr	20 619	329	kr	-3 387	kr	17 232	kr 122 832,00
Naturvernforbundet i Møre og Romsdal									
Naturvernforbundet i Kristiansund og Averøy	kr 7 910,10	kr	7 910	115	kr	1 125	kr	9 035	kr 72 470,00
Naturvernforbundet i Ålesund og omegn	kr 18 561,45	kr	18 561	319	kr	-1 853	kr	16 709	kr 63 301,00
Naturvernforbundet i Molde	kr 16 929,45	kr	16 929	255	kr	-3 573	kr	13 356	kr 62 313,00
Naturvernforbundet i Ørsta/Volda	kr 10 911,45	kr	10 911	178	kr	3 073	kr	13 985	kr 35 694,00
Naturvernforbundet i Rauma	kr 5 357,55	kr	5 358	103	kr	2 735	kr	8 092	kr 23 437,00
Naturvernforbundet på Tingvoll	kr 2 159,85	kr	2 160	44	kr	1 297	kr	3 457	kr 126 650,00
Naturvernforbundet i Nordland									
Naturvernforbundet i Salten	kr 28 516,65	kr	28 517	443	kr	-16 915	kr	11 602	
Naturvernforbundet i Narvik	kr 8 024,85	kr	8 025	140	kr	2 975	kr	10 999	kr 45 335,00
Naturvernforbundet på Sør-Helgeland	kr 4 370,70	kr	4 371	67	kr	893	kr	5 264	kr 3 382,00
Naturvernforbundet i Rana	kr 9 651,75	kr	9 652	159	kr	2 840	kr	12 492	kr 35 212,00
Naturvernforbundet i Vesterålen	kr 9 554,85	kr	9 555	165	kr	3 409	kr	12 964	kr 86 407,00
Naturvernforbundet i Lofoten	kr 9 687,45	kr	9 687	159	kr	2 805	kr	12 492	kr 101 087,00

Naturvernforbundet i Ytre Helgeland	kr 4 559,40	kr	4 559	79	kr	1 647	kr	6 207	kr 8 945,00
Naturvernforbundet i Vefsn, Grane og Hattfjellidal	kr 3 026,85	kr	3 027	46	kr	587	kr	3 614	
Naturvernforbundet i Troms									
Naturvernforbundet i Tromsø	kr 42 868,05	kr	42 868	707	kr	-24 352	kr	18 516	kr 153 118,00
Naturvernforbundet i Nordreisa	kr 4 732,80	kr	4 733	77	kr	1 317	kr	6 050	kr 90 362,00
Naturvernforbundet i Finnmark									
Naturvernforbundet i Ávjovárri	kr 2 325,60	kr	2 326	41	kr	896	kr	3 221	kr 23 153,00
Naturvernforbundet i Tana og Varanger	kr 5 485,05	kr	5 485	84	kr	1 115	kr	6 600	
Naturvernforbundet i Vest-Finnmark	kr 4 773,60	kr	4 774	88	kr	2 140	kr	6 914	kr 57 166,00
Naturvernforbundet Porsangerfjorden	kr 3 896,40	kr	3 896	66	kr	1 289	kr	5 185	kr 35 694,00
Naturvernforbundet i Sør-Varanger	kr 7 672,95	kr	7 673	125	kr	2 148	kr	9 821	kr 200 920,00
Naturvernforbundet i Stilla	kr 8 473,65	kr	8 474	129	kr	1 661	kr	10 135	
Naturvernforbundet i Innlandet									
Naturvernforbundet i Hamar og omegn	kr 32 757,30	kr	32 757	545	kr	-18 484	kr	14 273	kr 173 274,00
Naturvernforbundet på Lillehammer og Øyer	kr 20 453,55	kr	20 454	351	kr	-2 069	kr	18 385	kr 81 742,00
Naturvernforbundet på Gjøvik, Toten og Land	kr 21 142,05	kr	21 142	339	kr	-3 386	kr	17 756	kr 106 599,00
Naturvernforbundet i Sør-Østerdal	kr 9 547,20	kr	9 547	152	kr	2 395	kr	11 942	kr 41 778,00
Naturvernforbundet i Midt-Gudbrandsdalen	kr 3 672,00	kr	3 672	62	kr	1 199	kr	4 871	
Naturvernforbundet i Ottadalen og Sel	kr 5 967,00	kr	5 967	85	kr	711	kr	6 678	kr 27 026,00
Naturvernforbundet i Gausdal	kr 3 248,70	kr	3 249	55	kr	1 072	kr	4 321	kr 64 343,00
Naturvernforbundet på Gran og Lunner	kr 11 426,55	kr	11 427	181	kr	2 794	kr	14 221	kr 140 961,00
Naturvernforbundet i Valdres	kr 7 762,20	kr	7 762	127	kr	2 216	kr	9 978	kr 79 445,00
Naturvernforbundet i Glåmdal	kr 9 202,95	kr	9 203	156	kr	3 053	kr	12 256	
Naturvernforbundet i Agder									
Naturvernforbundet i Arendal	kr 18 696,60	kr	18 697	318	kr	-2 040	kr	16 656	kr 179 639,00
Naturvernforbundet i Lillesand	kr 7 772,40	kr	7 772	144	kr	3 541	kr	11 314	kr 135 176,00
Naturvernforbundet i Kristiansand	kr 37 332,00	kr	37 332	660	kr	-20 047	kr	17 285	kr 174 439,00
Naturvernforbundet i Lindesnes	kr 12 543,45	kr	12 543	211	kr	-1 492	kr	11 052	
Naturvernforbundet i Vennesla	kr 3 990,75	kr	3 991	68	kr	1 352	kr	5 343	
Naturvernforbundet i Lyngdal	kr 2 501,55	kr	2 502	51	kr	1 505	kr	4 007	
Naturvernforbundet i Trøndelag									
Naturvernforbundet i Trondheim	kr 109 012,76	kr	109 013	1 812	kr	-61 558	kr	47 454	kr 213 750,00
Naturvernforbundet i Malvik	kr 7 063,50	kr	7 064	119	kr	2 286	kr	9 349	
Naturvernforbundet i Orklaregionen	kr 9 299,85	kr	9 300	159	kr	3 192	kr	12 492	
Naturvernforbundet i Røros og Holtålen	kr 6 811,05	kr	6 811	114	kr	2 146	kr	8 957	
Naturvernforbundet Melhus	kr 5 071,95	kr	5 072	87	kr	1 763	kr	6 835	kr 25 000,00
Naturvernforbundet Åfjord	kr 1 407,60	kr	1 408	33	kr	1 185	kr	2 593	
Naturvernforbundet i Steinkjer	kr 7 430,70	kr	7 431	116	kr	1 683	kr	9 114	kr 41 778,00
Naturvernforbundet i Stjørdal og Meråker	kr 11 314,35	kr	11 314	180	kr	2 828	kr	14 142	kr 71 400,00
Naturvernforbundet i Levanger	kr 9 401,85	kr	9 402	159	kr	3 090	kr	12 492	kr 226 434,00

Naturvernforbundet i Verdal	kr 3 388,95	kr	3 389
Naturvernforbundet på Inderøy	kr 4 730,25	kr	4 730
Naturvernforbundet i Namdalen	kr 10 174,50	kr	10 175
Totalt	2 099 180		2 099 180

56	kr	1 011	kr	4 400	kr 14 391,00
87	kr	2 105	kr	6 835	kr 2 022,00
197	kr	5 303	kr	15 478	kr 57 010,00
		-668 713	kr	1 430 467	

FYLKESLAG	Normal	SUM 2024	Medlemstall 30.09.23	Trinnvis modell	Differanse, trinnvis
Østfold	kr 174 012,43	kr 174 012	1 849	kr 189 543	15 531
Oslo og Akershus	kr 1 228 691,15	kr 1 228 691	12 330	kr 1 065 911	-162 780
Buskerud	kr 178 763,50	kr 178 764	1 777	kr 182 162	3 399
Vestfold	kr 169 673,60	kr 169 674	1 658	kr 169 963	290
Telemark	kr 105 434,00	kr 105 434	1 153	kr 118 195	12 761
Rogaland	kr 258 031,95	kr 258 032	2 575	kr 263 966	5 934
Hordaland	kr 400 914,73	kr 400 915	3 887	kr 398 461	-2 454
Sogn og Fjordane	kr 93 879,10	kr 93 879	888	kr 91 030	-2 849
Møre og Romsdal	kr 142 352,90	kr 142 353	1 416	kr 145 156	2 803
Nordland	kr 129 642,85	kr 129 643	1 265	kr 129 677	34
Troms	kr 105 238,50	kr 105 239	1 054	kr 108 047	2 808
Finnmark	kr 55 050,25	kr 55 050	545	kr 55 869	818
Innlandet	kr 223 870,45	kr 223 870	2 200	kr 225 525	1 654
Agder	kr 180 109,05	kr 180 109	1 884	kr 193 131	13 022
Trøndelag	kr 341 020,43	kr 341 020	3 441	kr 352 741	11 720
SUM	kr 3 786 685	kr 3 786 685	37 922	3 689 376	-97 308

Saksnr.	Møtenr.	Organ	Dato	Saksbehandler
08	02/24	Landsstyret	5. juni 2024	Dag A. Høystad

Sak 08 Presentasjon av internasjonale prosjekter

Saken gjelder: Orientering om internasjonale prosjekter i Naturvernforbundet.

Vedlegg: Prosjektoversikt fra budsjett 2024, se også hyperlenker i teksten.

Forslag til vedtak:

- **Landsstyret tar saken til orientering.**

Saksframlegg

Innledning

Internasjonale prosjekter i Naturvernforbundet vokste frem etter murens fall. Fra tidlig på 2000-tallet og frem til 2015 utgjorde prosjektene halvparten av Naturvernforbundets omsetning, med prosjekter i Russland, Ukraina og en rekke tidligere Sovjetrepublikker i tillegg til flere afrikanske land. I 2024 støtter Naturvernforbundet miljøgrupper i Russland, Ukraina, Mosambik og Togo, med et budsjett på til sammen ca 15 millioner kroner. Midlene er bevilget fra Klima- og Miljødepartementet, Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet og NORAD.

Det internasjonale arbeidet er lite beskrevet i arbeidsprogrammet, men programmet har et punkt: - *Me skal synleggjera den internasjonale klimainnsatsen vår og visa at me jobbar for å fasa ut kol, olje og gass også andre stader i verda.*

Russland

Prosjekt «Miljø i Russland». Treårig avtale med KLD 2022-24 på 2,9 mill/år. Prosjektet dekker ca 0,5 årsverk i Naturvernforbundet. Omprioriteringer i Utenriksdepartementet gjør imidlertid at budsjettposten for demokratibyggende prosjekter i Øst-Europa forsvinner fra 2025.

Prosjekt «Atomsikkerhet». Naturvernforbundet har søkt ny treårsavtale for 2024-26 for Russland og Ukraina på 2,25 mill/år (ikke bekreftet). Prosjektet dekker ca 0,5 årverk i Naturvernforbundet. Finansieres av atomhandlingsplanen via Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet.

Samarbeidet vårt med Russland har pågått siden 1996 som en videreføring av folk-til folk samarbeidet, som tidligere ble drevet av Naturvernforbundet i Sør-Varanger. Prosjektet var også en del av TV-aksjonen «Miljø for livet» samme år under tittelen

Fra en sped start på Kola-halvøya har prosjektet etter hvert inkludert hele landet.

Naturvernforbundet har vært viktige i oppbygging av [Russian Social-Ecological Union](#) (RSEU) / Friends of the Earth Russland. RSEU er en union med medlemsgrupper over hele Russland.

Samarbeidet med russiske organisasjoner har stadig blitt vanskeligere, og mange av våre lokale partnere har blitt erklært som «fremmede agenter» og måtet oppløse organisasjonen. Selv om det meste av samarbeid med Russland har stoppet, har det vært støtte for å videreføre folk-til-folk samarbeidet så langt det er praktisk mulig.

Prosjektet «Miljø i Russland» omfatter støtte til regionalt miljøarbeid, med hovedvekt på naturvern, avfallsbehandling, klima, organisasjonsbygging, samt miljøundervisning med skoleprosjektet SPARE for effektiv bruk av ressurser og energi.

Prosjektet «Atomsikkerhet» inkluderer mange av de samme partnerne i Russland. Målet er å fremme sikker dekommisjonering av de eldste atomreaktorene i Nordvest-Russland. Den vanskelige situasjonen for russisk sivilsamfunn gjør at hovedtyngden av midlene fra 2023 går til arbeid i Ukraina.

Ukraina

Se prosjekt «Atomsikkerhet» under Russland. I 2024 er ca 2/3 av midlene øremerket for Ukraina.

Samarbeidet med Ukraina startet i 2003. Naturvernforbundet har bidratt blant annet med enkle reparasjoner og energieffektiviserings tiltak på mange skoler som var skadet av krigshandlinger i 2014. Vår partner [Ecoaction](#) jobber med å kartlegge miljøskader som følge av krigen og ikke minst planer for gjenoppbygging. Selv om krigen dominerer, er det også en rekke miljøspørsmål knyttet til landbruk, klima, energi og atomsikkerhet på dagsordenen.

Med midler fra Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet jobber Ecoaction med å legge grunnlaget for dekommisjonering av gamle atomreaktorer, blant annet med å følge opp finansiering gjennom et dekommisjoneringsfond.

Mosambik og Togo

Prosjekt «EmPowering Communities» Femårig avtale med NORAD 2021-25 på 6.375 mill/år pluss 2 mill per år for 2023-25 til bevaring og restaurering av mangroveskog. Prosjektet dekker ca 1,1 årsverk i Naturvernforbundet.

Prosjekt «Inclusion» Femårig prosjekt med Atlas-alliansen/NORAD 2020-24 på 3,4 mill/år. Prosjektet dekker ca 0.3 årsverk i Naturvernforbundet.

NORAD-prosjektene i Afrika startet i 2006 (Togo) og 2008 (Mosambik). Bakgrunnen for prosjektene var erfaringer fra Naturvernforbundets arbeid i Sentral-Asia med bedre energitjenester for husholdninger gjennom enkle og billige løsninger for energieffektivisering og lokal fornybar energi.

I forrige prosjektperiode (2017-2020) fikk mer enn 500.000 mennesker glede av forbedret energitilgang med rentbrennende kokeovner og/eller solstrøm. Energitilgang har mange positive sideeffekter, som er beskrevet i denne populariserte [oppsommeringen fra prosjektet](#).

Fra 2021 har prosjektet EmPowering communities lagt større vekt på lokal ressursforvaltning, i mer enn 60 lokalsamfunn, som alle er hardt rammet av klimaendringer. Alle lokalsamfunnene registrerer og utvikler strategier for å ta vare på og forvalte sine viktigste naturressurser. Fortsatt jobber vi med bedre energitilgang, med rekordhøye 67.500 nye rentbrennende ovner i 2023. Bruk

av disse ovenneste og etablering av spare- og lånegrupper er viktige tiltak for å redusere familienes sårbarhet. I 2023 fikk vi en tilleggsbevilgning fra Norad for å gi de samme lokalsamfunnene mulighet til å restaurere 2.200 mål med ødelagt mangroveskog og beskytte eksisterende skog, til sammen 6.000 mål.

I tillegg til det praktiske arbeidet er våre afrikanske partnere aktive pådrivere i nasjonal miljø- og utviklingspolitikk. Spesielt i Togo har vår partner Young Volunteers for the Environment (YVE) bidratt sterkt til en total omlegging av klima- og energipolitikken i landet de siste 10 årene.

Prosjektet «Inclusion» er et samarbeid med Atlas-alliansen og funksjonshemmedes organisasjoner i Norge og Mosambik. Vårt bidrag i dette store fellesprosjektet er å inkludere funksjonshemmede i inntektsgivende aktiviteter. Den praktiske tilnærmingen med inntektsgivende aktiviteter for funksjonshemmede er ikke med i neste fase av prosjektet, og Naturvernforbundet vil avslutte prosjektet i 2024.

Oslo, 29. mai 2024
Gro Holstad
generalsekretær

Vedlegg 1: Prosjektoversikt fra budsjett 2024:

	Internasjonalt samarbeid	Klima og energi	Samferdsel	Naturmangfold	Redusert forbruk	Sum prosjekter
Antall prosjekter	4	5	1	14	9	33
offentlige midler	17 239 000	1 885 000		2 150 000	2 120 175	23 394 175
midler fra stiftelse/annen donor		4 019 134	270 000	5 315 000	3 341 963	12 946 097
Total inntekt	17 239 000	5 904 134	270 000	7 465 000	5 462 138	36 340 272
Lønnsmidler	3 462 000	4 452 676	60 000	3 839 500	3 140 175	14 954 351
Årsverk	2,54	3,26	0,04	2,81	2,30	10,96
Tilskudd til internasjonale partnere	13 650 500					13 650 500
Tilskudd til org i Norge		723 000		1 000 000		1 723 000
Tilskudd til lokal og fylkeslag				2 410 500	1 121 138	3 531 638
Eksterne konsulenter (inkl revisjon)	267 500	121 000	200 000	15 000	200 000	803 500
Reise/kurs/Møter	259 000	602 000		50 000	45 000	956 000
Andre kostnader		441 000	10 000	150 000	1 043 000	1 644 000

Saksnr.	Møtenr.	Organ	Dato	Saksbehandler
09	02/24	Landsstyret	14. mai 2024	Simon Skjerven Ingvild Fonn Asmervik Gro Holstad

Sak 09 Orienteringssaker

Saken gjelder: Skriftlige orienteringer til landsstyret

Vedlegg:

Forslag til vedtak:

- **Landsstyret tar saken til orientering.**

Saksframlegg

Saksframlegg

Orienteringssaker er et fast punkt på møtene i sentralstyret og landsstyret. Orienteringssakene kommer i to varianter: (1) Med notat sendt ut sammen med sakspapirene og (2) muntlige orienteringer fra generalsekretær i møtet.

Orienteringssakene med notat er samlet under orienteringssaker fordi de er ansett å være så små eller på et stadium i prosessen som gjør det mindre hensiktsmessig som egen sak, men som likevel er greie å kunne gi en skriftlig orientering om.

I tillegg til notatene gjøres presentasjonen fra orienteringssakene tilgjengelig i etterkant av møtet.

Orienteringssaker med notat

1. Landsmøtet 2024
2. Status anke Fjordsøksmålet
3. Organisering av fylkesansatte

Orienteringssaker uten notat

1. Nytt fra generalsekretær

Oslo, 29. mai 2024

Gro Holstad

generalsekretær

1. Landsmøtet 2024

Planleggingen av landsmøtet 2024 er nå godt i gang. Landsstyret vedtok i januar å flytte stedet for landsmøtet fra Røros hotell til Scandic Lerkendal i Trondheim. Avtalen med hotellet er signert, og både sentral og lokal planleggingsgruppe er godt i gang med å planlegge landsmøtet. Innkallingen til landsmøtet er sendt ut, og nettsiden (<https://naturvernforbundet.no/landsmote/>) er oppdatert med praktisk informasjon.

Planleggingsgruppen i sekretariatet har hatt flere møter og er i rute med den praktiske planleggingen av landsmøtet. Gruppen består av Simon Skjerven, Marita Henriksen, Sandra Butoyi, Anne Guri Solem og Morten Schau. I tillegg bistår generalsekretær Gro Holstad og avdelingsleder Sahar Azari etter behov. Vi har først og fremst fokusert på å lande de praktiske rammene rundt landsmøtet, blant annet å avklare program og tekniske behov. Dette har også blitt diskutert i ledergruppen i sekretariatet, og i arbeidsutvalget.

Fylkeslaget i Trøndelag har også satt ned en lokal planleggingsgruppe. Denne gruppen har ansvar for å planlegge det sosiale og kulturelle programmet under landsmøtet, herunder utflukt og innhold til festmiddagen lørdagen. Gruppen er i gang med arbeidet sitt, og vil inviteres til et fellesmøte den sentrale planleggingsgruppen i løpet av juni.

Torsdag 23. mai var representanter for både sentralt og lokal planleggingsgruppe på befaring på landsmøtehotellet i Trondheim. Befaringen var svært nyttig, og vi opplever hotellet som et godt valg for landsmøtet. Besøket ble kombinert med et møte med lokal gruppe, hvor vi diskuterte rammene rundt landsmøtet, blant annet utflukt, sosialt og kulturelt program.

Styrende organer vil i løpet av året behandle flere viktige saker knyttet til landsmøtet. Under ser dere fremdriftsplanen for saksbehandling i styrende organer frem til landsmøtet, og noen av de større milepælene. Merk at det kan komme endringer i planen. Landsstyret og sentralstyret vil holdes løpende orientert om status i arbeidet.

Juni 2024	Landsstyremøte, LAS 02/24: <ul style="list-style-type: none">- Diskutere forslag til arbeidsprogram- Sette ned forberedende komité for uttalelser- Innstille på ordstyrere
September 2024	Landsstyremøte, LAS 03/24: <ul style="list-style-type: none">- Innstille på arbeidsprogram- Foreslå egne endringer av vedtekter og prinsippprogram- Innstille på møtefunksjonærer- Innstille på valgkomité, revisor og kontrollkomité
Oktober 2024	Frist for endringsforslag til vedtekter, prinsippprogram og uttalelser Landsstyremøte, LAS 04/24: <ul style="list-style-type: none">- Innstille på endringsforslag til vedtekter, prinsippprogram og uttalelser
November 2024	Landsmøte i Trondheim

2. Status anke Fjordsøksmålet

Etter anken ble sendt den 12. februar, har partene levert flere prosesskriv til lagmannsretten hvor vi argumenter for at saken skal forelegges for EFTA-domstolen, og staten argumenterer imot. Den 5. april kom det brev fra lagmannsretten som fastslo at saken skal forelegges for EFTA-domstolen. Det ble sendt ut [pressemelding](#) om den gode nyheten og vi la ut [egen nettsak](#) som også ble delt i sosiale medier. Pressemeldingen ga hele 36 medieoppslag i bl.a. NRK.no, NRK Dagsnytt, Firda, BT, NTB, VG, E24, Dagbladet, Klassekampen og Aftenposten.

Partene klarte ikke å bli enige om et omforent spørsmålsskriv til EFTA-domstolen, slik lagmannsretten ba om. Partene har argumentert for hver sine syn, og den 8. mai ferdigstilte forberedende dommer for lagmannsretten spørsmålsskrivet som da ble sendt til EFTA-domstolen. Vi fikk gjennomslag på alle viktige punkter, [les mer om dette her](#).

[Partenes prosesskriv og brev fra lagmannsretten finner dere her](#).

EFTA-domstolen opprettet den 24. mai sak og inviterte berørte parter til å komme med innlegg. Invitasjonen gikk til oss (ankende part), Regjeringsadvokaten, Eftas overvåkingsorgan (ESA), EU-kommisjonen og EØS-landene, og fristen for å gi innspill er 24. juli.

Veien videre

Etter fristen den 24. juli vil EFTA-domstolen lage en rettsmøterapport som er en sammenfatning av hva partene har kommet med av synspunkter. Deretter vil det være en muntlig behandling i EFTA-domstolen som vi tror vil skje i 3. eller 4. kvartal av 2024.

Dette vil resultere i en rådgivende uttalelse fra EFTA-domstolen som går til Borgarting lagmannsrett.

Ankeprosessen vil avsluttes med behandling i Borgarting lagmannsrett, trolig i løpet av våren eller sensommeren 2025.

Kommunikasjon- og innsamling

Det er fortsatt stor interesse for saken i media, vi får god pressedekning når vi sender ut pressemeldinger. Når det gjelder innsamling, har vi samlet inn 2 313 792 kroner i 2024 og totalt innsamlet 5 326 053 kroner siden starten.

Vi jobber med å utarbeide en langsiktig strategi for kommunikasjon og innsamling for resten av ankesaken. De viktigste momentene vi vil ta med for å bygge den er:

- Når vi får innsyn i hva ESA og EU-kommisjonen mener om saken
- Mulig oppstart av dumping i Førdefjorden
- Muntlig behandling i EFTA-domstolen
- Rådgivende uttalelse fra EFTA-domstolen
- Behandling i Borgarting lagmannsrett
- Domsavgivelse fra Borgarting lagmannsrett

4. Organisering av fylkesansatte

Arbeidsgruppens rapport og anbefalinger ble lagt frem for landsstyret på siste møte, hvor følgende ble vedtatt:

- Landsstyret ber generalsekretæren gjennomføre høring i fylkeslagene i tråd med fremlagte forslag når det gjelder arbeidsgiveransvar og justering av kriterier for dagens driftsstøtteordning
- Endelige vedtaksforslag fremmes på landsstyremøtet i juni 2024

Landsstyret bemerket at høringen som sendes til fylkeslagene bør sees i sammenheng med landsstyrets diskusjon under sak 13, «Sterkere organisasjon raskere – Ressursfordeling og økonomi». Den diskusjonen ble ikke landet på landsstyremøtet, og generalsekretæren har ventet med å ferdigstille det endelige høringsutkastet. Saken var til drøfting i sentralstyret 14. mai, hvor man avklarte at denne saken skulle gå uavhengig av sak om fordeling av midler i organisasjonen.

Høringsnotatet ferdigstilles og sendes organisasjonen i juni, med siktemål å fremme konkrete forslag på neste landsstyremøtet.